КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХОДОЗНАВСТВА

Кафедра корейської філології

Кваліфікаційна робота магістра

з філології на тему:

Порівняльна типологія граматичних категорій дієслова у корейській і українській мовах

Студентки групи МПкор 56-19

факультету сходознавства

денної форми здобуття освіти

Освітньо-професійної програми

Галузевий переклад: корейська мова, англійська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та літератури (переклад включно)

перша – корейська

Фаліної Емми Олександрівни

Науковий керівник:

д. політ. н., проф. Кан Д. С.

Допущена до захисту

«___» _____ *2020 року*

Завідувач кафедри

_____ *Кан Д. С.*

(Підпис) (ПІБ)

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2020

ВСТУП 4
РОЗДІЛ 1 8
ТИПОЛОГІЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ ГРАМАТИЧНИХ КАТЕГОРІЙ ДІЄСЛОВА У КОРЕЙСЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ 8
1.1. Типологія як невід'ємний розділ мовознавства 8
1.1.1 Поняття "типологія" у парадигмі наукових знань. 8
1.1.2 Порівняльна типологія як шлях до розуміння закономірності відмінностей та подібності мов. 11
1.1.3 Поняття мовного типу, мовної універсалії і мовної унікалії 13
1.2 Граматична категорія як основа для розуміння особливостей мови 17
1.2.1 Актуальність проблеми граматичної категорії 17
1.2.2 Особливості та закономірності граматичної категорії дієслова 22
1.3 Основні засади дослідження та порівняння корейської та української мов 27
1.3.1 Специфіка та методи порівняння корейської і української мов. 27
1.3.2 Особливості категорій дієслова у корейській мові. 33
1.3.3 Особливості категорій дієслова в українській мові. 35
Висновки до розділу 1 36
РОЗДІЛ 2 ПОРІВНЯННЯ ВИДІВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЖИВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ КАТЕГОРІЙ ДІЄСЛОВА У КОРЕЙЙСЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ 38
2.1 Граматичні категорії дієслова у корейській мові. 38
2.1.1 Категорія комунікативної цілеспрямованості. 38
2.1.2 Категорія соціальної орієнтації 41
2.1.3 Граматична категорія способу дії.. 43
2.1.4 Категорія стану 45
2.1.5 Видові та аспектуальні форми дієслова.. 48
2.1.6 Категорія часу. 53
2.2 Граматичні категорії дієслова в українській мові 56
2.2.1 Категорія способу дії.. 56
2.2.2 Граматична категорія виду. 60

2.2.3 Категорія особи й числа.. 66
2.2.4 Категорія стану. 68
2.2.5 Категорія перехідності/неперехідності. 71
2.2.6 Категорія часу. 72
Висновки до розділу 2 76
ВИСНОВКИ 78
АНОТАЦІЯ 81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 83

ВСТУП

Вивчення мови – це процес, що триває на протязі всього життя, і який потребує постійного вдосконалення. При вивченні будь-якої мови ми маємо враховувати її особливості та унікальність, дослідження яких дає більш чітке уявлення про ту чи іншу мову. Для людей, які вивчають іноземну мову одним із найскладніших аспектів є розуміння того, як іноземна мова може буди схожою з їх рідною мовою. І саме при порівнянні та зіставленні у нас з'являється можливість зрозуміти яка схожість та відмінність присутня між цими двома мовами. При зіставленні мов ми маємо враховувати всі їх фонетичні, синтаксичні, лексичні, граматичні особливості тощо. В цьому нам допоможе типологічний підхід до структури мови. Завдяки само цьому підходу ми можемо виявити всі схожості та відмінності у структурах обох мов.

При порівнянні корейської та української мови, дослідник може зіштовхнутися з рядом нюансів через значну несхожість у структурі цих двох мов. І в цьому випадку слід почати більш детальне та глибоке дослідження. Адже розбіжність в одному з аспектів структури мови може зіграти значну роль при вивчені однієї чи іншої мови. Правильне ті чітке розуміння можливе саме при детальному розборі усіх синтаксичних, фонетичних, лексичних та граматичних аспектів.

Ми не можемо ігнорувати той факт, що граматика є фундаментом у будь-якій мові. Саме завдяки чіткому розумінню всіх її особливостей можливо якнайкраще зрозуміти що і як влаштовано в мові. Питання, пов'язані із загальною теорією граматичного ладу мови завжди залишаються важливими та актуальними, адже граматика потребує детального та усебічного розгляду всіх її компонентів. І корейська і українська мови пройшли довгих шлях становлення. Граматичний склад кожної з цих двох мов змінювався та збагачувався на протязі довгого періоду часу.

Порівняння граматичних категорій дієслова двох мов дає більш чітке розуміння як та чи інша ситуація буде проявлятися у мовленні носія корейської

та носія української мов. Для досягнення такої мети, необхідно зробити більш детальне порівняння граматичних категорій, таким чином визначивши схожості та відмінності цих двох мов.

Сказане вище зумовлює **актуальність дослідження.**

Мета дослідження – порівняти та виявити схожості і відмінності в структурі граматичних категорій дієслів у корейській і українській мовах.

У відповідності з метою дослідження можна визначити такі **завдання**:

- Висвітлити основні підходи до трактування змісту таких понять як "типологія" та "порівняльна типологія", таким чином виявити актуальність та можливість прийому порівняльного методу у дослідженні граматичних категорій дієслова у корейській і українській мовах;
- Визначити значимість вивчення та дослідження такого питання як "граматична категорія дієслова", її роль у формуванні граматичної структури корейської та української мов;
- Встановити основні принципи творення та вираження граматичних категорій у корейській і українській мові;
- Охарактеризувати основні подібності та відмінності у граматичній структурі корейської та української мови, їх закономірності формування та особливості вживання ;
- На базі конкретних прикладів провести аналіз та виявити які схожості та відмінності присутні в граматичних категоріях дієслова у корейській і українській мовах, і яку роль ці особливості можуть відігравати при вивченні та дослідженні кожної з цих двох мов.

Об’єкт дослідження – граматичні категорії дієслова корейської та української мови.

Предмет дослідження – ізоморфні та аломорфні ознаки граматичних категорій дієслова корейської та української мов.

Серед **методів дослідження** можна виокремити метод спостереження та зіставлення. Оскільки дослідження має порівняльний характер, воно

насамперед базується на застосуванні спостережного підходу до зіставного методу. На основі спостережного підходу було здійснено огляд текстів с граматики корейської і української мови, й розглянуто в них особливості використання кожної граматичної категорії в той чи іншій ситуації. Шляхом застосування зіставного методу було визначено розбіжність та схожість між граматичними категоріями дієслова в корейській та українській мові. Окрім зазначених вище методів, дослідження передбачає використання інших підходів і методів: функціональний підхід було застосовано для встановлення логічних зв'язків між лексичною та граматичною системами корейської та української мови, описовий метод надав можливість виокремити комплекси, наявні у граматичних конструкціях обох мов, провести їх систематизацію і класифікацію, систематизувати результати, отримані в процесі опису й аналізу матеріалу.

Матеріалами дослідження слугували навчальні посібники та підручники з корейської мови, наукові видання та праці відомих вчених лінгвістів, а також навчальні посібники та підручники, наукові праці лінгвістів з української мови.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в роботі уточнюється особливості відмінностей та схожість граматичних категорій в корейській та українській мовах, особливості, підгрунття та передумови формування.

Практичне значення одержаних результатів визначається їх внеском у збагачення досліджень особливостей граматичної структури корейської та української мови та в можливості їхнього застосування у процесі глибшого вивчені обох мов. Також це має велике значення на шляху до кращої асиміляції з корейським суспільством, й кращого розуміння всіх особливостей мови.

Апробацію результатів здійснено на міжнародній конференції "Актуальні проблеми сучасного кореєзнавства у контексті глобального світового розвитку" (Київ, жовтень 2019).

Логіка дослідження зумовила **структуру курсової роботи.**

У **вступі** зазначено та огрунтовано актуальність даного дослідження, поставлено мету та завдання даної наукової роботи, визначено об’єкт та предмет, методи, матеріали дослідження, наукову новизну і практичне значення отриманих результатів, а також зазначено про форму апробації роботи та структуру роботи.

У **першому розділі** було досліджені та виявлені закономірності та особливості поняття "типологія", важливість такого аспекту та порівняння структур двох мов. Було розглянуто особливості формування граматичного складу мови, зокрема граматичних категорій дієслова. Виявлено яке значення у сучасній лінгвістиці має повне та комплексне дослідження та вивчення такого аспекту мови і як це впливає на зіставлення та порівняння двох різних за походженнях та структурі мов.

У **другому розділі** було зазначені та описані граматичні категорії дієслова, які є присутні у корейській та українській мовах. Було в повній мірі розібрано та уточнено всі аспекти та закономірності вживання та формування граматичних категорій. А також було зазначено їх зв’язок з іншими частинами мови. На кожний особливий випадок було подано приклад з описом та уточненням.

У **висновках** підсумовано та систематизовано результати проведеного дослідження, описано всі закономірності ізоморфних та аломорфних рис граматичних категорій у корейській та українській мові.

РОЗДІЛ 1

ТИПОЛОГІЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ ГРАМАТИЧНИХ КАТЕГОРІЙ ДІЄСЛОВА В КОРЕЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

1.1. Типологія як невід'ємний розділ мовознавства

1.1.1 Поняття "типологія" у парадигмі наукових знань. У загальнонауковому масштабі типологія розуміється як метод дослідження складних об'єктів шляхом їх зіставлення, вияву їх схожих рис та розподіл цих об'єктів за групами та типами. Типологія мов, або лінгвістична типологія займається вивченням основних, змістовних ознак мов, їх групуванням, виведення загальних закономірностей, що спостерігаються у ряді мов, та встановленням типів мов [15, с. 222] .

Загальні ознаки можуть бути зумовлені сумісним походженням мов, а саме їх спорідненістю або генеалогією, а також тривалим географічним та культурним зв'язком. У першому випадку в результаті спільності мови систематизуються у мовні сім'ї , а у другому випадку ─ утворюють мовні союзи [21, с. 92].

У тих випадках, коли спільність структурних рис мов не зумовлена ні їх первісною генеалогічною чи ареальною спорідненістю, можливий вияв спільних рис, що були зумовлені можливостями мови, які базуються на фізіологічних, психологічних, когнітивних та емоційних можливостях людини як носія цієї мови. Лише за умови досліджень таких спільних рис та відмінностей у лінгвістиці використовується ідея типу як деякого об'єднання об'єктів (у даному випадку мов) ураховуючи їх спільні риси [28, с. 178] .

Необхідно відмітити, що генеалогічні, територіальні та типологічні класифікації мов взаємодоповнюють одна одну та перехрещуються: так, мовні сім'ї, групи та підгрупи, що були виявлені у порівняльно-історичному

мовознавстві, отримали свою назву за географічними та етнографічними ознаками ― індоєвропейські, кавказькі та інші [30, с. 158] .

Пізніше, коли були виявленні найважливіші структурно-топологічні схожості різних мов у можливостях слів приєднувати морфеми, які змінюють слова та формують нові слова, індоєвропейські та семітські були віднесені до флективного типу (мови, які характеризуються розвиненою морфологічним оформленням слова, при цьому більша частина морфем виконують багато задач. Тюркські, монгольські, тунгусо-манчжурські, фіно-угорські, японська ―до аглютинативних (мови, для яких характерно "склеювання" цілого ланцюгу однозначних граматичних морфем одна з одною), китайсько-тибетські ― до ізолюючим (мови, в яких слова не мають граматичного оформлення, де використовуються "чисті" корні), чукотско-камчадальські та мови більшості племен американських індіанців ― до полісинтетичних мов, к яких слова поєднуються в єдине ціле без формальних показників кожного зі слів, так що в результаті утворюється слово, яке відповідає в інших мовах цілому словосполученню або навіть реченню [49, с. 131-132] .

Залежно від того, які мови зіставляються, а також від того, які цілі були поставлені в дослідженні, виділяють загальну типологію і типологію особисту, порівняльне і порівняльно-зіставне мовознавство, типологію за рівнем і типологію окремої мови, структурну (формальну) і функціональну типологію і так далі. Особливе місце в типологічних дослідженнях займає діахронічна типологія, оскільки в результаті розвитку мова може міняти свої типологічні характеристики і ставитися до різних типів в різні історичні періоди [55, с.105].

Основними підходами в типологічних дослідженнях є системний підхід і польовий підхід, які дозволяють виділяти типологічно суттєві ознаки мов, домінантні і рецесивні типологічні ознаки, а також розмежовувати поняття мовної тип, тип мови і тип в мові. При описі схожостей і розбіжностей між мовами в типології використовують поняття, відповідно, ізоморфізм і аломорфізм. Відповідно до ступеня поширеності типологічних подібностей

виділяють абсолютні (повні, необмежені) універсалії, статистичні , тобто неповні універсалії та унікалії [47, с. 223] .

У лінгвістиці універсалії підрозділяються на індуктивні і дедуктивні, синхронічні та діахронічні, елементарні та імплікативні, лінгвістичні й екстралінгвістичні та інші. Порівняння мов передбачає поняття мови-еталону, під яким в різні історичні періоди розвитку типології розуміли латину (або інші флективні мови), гіпотетично реконструюється прамова, рідна мова, аморфні мови і інші. У сучасній типології мова-еталон розглядається як метамовний типологічний інваріант, що виявляється на основі мовних універсалій і підрозділяється на мінімальну та максимальну мову-еталон, а також універсальну і особисту мову-еталон [48, с. 39] .

Особливість типології як розділу мовознавства полягає в тому, що вона базується на основі узагальнення даних всіх інших лінгвістичних дисциплін (фонології, граматики, лексикології тощо) і знаходить вихід в прикладних розділах лінгвістики, дозволяючи прогнозувати труднощі, обумовлені типологічними особливостями різних мов, при навчанні іноземних мов і при перекладі [50, с. 260] .

Передумови типологічного зіставлення мов існували задовго до виникнення власне наукової типології; наприклад, в Середньовіччя, коли «народні» мови зіставлялися з латиною, вже висловлювалися ідеї про універсальність мов, про розвиток мов і інші схожі теорії. Однак послідовно наукове зіставлення мов почалося на початку XIX ст. в зв'язку з відкриттям санскриту [45 с.112] .

Перші типології були компаративного (генеалогічного) напрямку; так, Ф. фон Шлегель, автор книги-маніфесту індоєвропеїстики «Про мову і мудрість індусів» (1808) вперше спробував розділити всі мови світу за типом будови слова на флективні і аффіксіруючі. А. фон Шлегель додав до цієї класифікації мови так званий аморфний тип, а флективні мови розділив на більш ранні, синтетичні і пізніші, аналітичні, які характеризуються втратою рис флективності. А засновником класичної німецької типології вважається В. фон

Гумбольдт, який допрацював класифікацію Шлегелей до чотирьох типів, додавши до неї мови інкорпоруючого типу [44 с. 245] .

1.1.2 Порівняльна типологія як шлях до розуміння закономірності відмінностей та подібності мов. Порівняльна типологія − це розділ мовознавства, який вивчає мови в зіставленні один з одним з метою встановлення подібностей і відмінностей між мовами.

Завдяки зіставленню одиниць різних типологічних характеристик стає можливе більш глибше розуміння своєрідності мовної структури конкретних мов .

Практичною метою порівняльно-типологічних досліджень мов вважається:

- Виявлення схожістей і розбіжностей у використанні мовних засобів різними мовами.

Це має важливе методологічне значення, так як саме розуміння розбіжностей дозволяє подолати мовну інтерференцію, тобто вплив однієї мови (рідної) при користуванні іншою мовою.

Крім того, воно дає лінгвістичне обгрунтування закономірностям перекладу;

- Вивчення конкретних особливостей обох мов.

  Зіставлення дозволяє і виявити деякі особливості використання тих чи інших методів у використанні радної мови та мови, яку вивчають;
- Встановлення загальних закономірностей і фактів, властивих різним мовам, виявлення мовних універсалій і можливостей їх реалізації в конкретних мовах.

Саме такий підхід дозволяє відрізнити загальнолюдський фактор від специфічного в мові, що вивчається, глибше осягнути принцип використання мови, що має важливе філософське і загальноосвітній значення [28, с. 178] .

Варто зазначити, що порівняльна типологія не обмежуються тільки одиницями тих рівнів, якими вона оперує. Наприклад, при порівнянні граматичних категорій не можна виключати одиниці неграматичного рівня, а

при складанні двомовного словника не можна обмежуватися тільки рівнем слова [47, с. 40] .

Порівняльна типологія об'єднує 2 напрямки в мові: зіставну лінгвістику і типологічну лінгвістику.

Зіставна лінгвістика ― це розділ мовознавства, який полягає в порівняльному вивченні декількох (як правило, двох) мов для виявлення їх подібностей і відмінностей на всіх рівнях мовної структури [19, с. 221] .

При дослідженні на базі зіставної лінгвістики джерелами виступають: спостереження за відмінностями між рідною та іноземною (тобто чужою) мовою та праці з типологічного порівняння генетично неспоріднених мов, які здійснювалися з метою здійснення типологічної класифікації мов [7, с. 339] .

Зіставна лінгвістика розглядає мовний матеріал з точки зору синхронного підходу. Це зумовило першочергове звернення в рамках цього напрямку до структурних елементів мовної системи .

В даний час в порівняльної лінгвістики виділяють такі рівні мови:

- Порівняльна граматика і словотвір;
- Порівняльна фонологія;
- Порівняльна лексикологія.

Що стосується типологічної лінгвістики, вона будучи частиною загального мовознавства, має на меті вивчення різних мов світу, яке дозволило б у всьому їх різноманітті виявити структурні типи і закономірності їх пристрої і функціонування [4, с. 177-178] .

Зіставлення різних мов і їх класифікація дозволяють типологічній лінгвістиці встановлювати властивості, характерні для мови взагалі, і риси конкретних мов, які стають більш чітко помітними на тлі зіставлення з іншими мовами. Типологічна лінгвістика займається вирішенням таких теоретичних засад, як:

- Дослідження фонологічної і граматичної будови мов, тобто елементів, що утворюють систему конкретної мови і зв'язують їх структурні відносини;

- Зіставлення фонологічних, граматичних і семантичних систем мов;
- Характеристика типологічних особливостей окремої мови;
- Виявлення універсальних, типологічних і специфічних властивостей мов;
- Встановлення сумісності структурних характеристик;
- Побудова типологічної класифікації [3, с. 432-433].

Таким чином гармонійно поєднуючи два напрямки в мові, порівняльна типологія є шляхом до розуміння закономірності відмінностей та подібності мов. Саме це дає більше можливостей зрозуміти ті чи інші особливості кожної з мов, що беруться за порівняння та знайти схожість та відмінність, завдяки яким складається чітка картина правильного розуміння всіх аспектів у вивченні мови.

1.1.3 Поняття мовного типу, мовної універсалії і мовної унікалії. Одним з центральних завдань порівняльної типології є типологічна класифікація мов, а тому одним з базових понять порівняльної типології є поняття мовного типу.

Термін «тип» широко використовується в багатьох науках при класифікації різних явищ і розуміється як узагальнена форма, або різновид предметів або явищ [8, с. 221] .

Поняття типу пов'язане з процесами категоризації, систематизації, класифікації, підсумуванням всього різноманіття процесів або явищ під певні рубрики, або класи. Категоризація і класифікація відносяться до числа основних функцій людської свідомості, оскільки, пізнаючи навколишній світ, ми відносимо все різноманіття явищ зовнішнього і внутрішнього світу під певні рубрики, категорії, класи [21, с. 92-93] .

Існує безліч визначень мовного типу. Як зазначає М.М. Гухман, термін "тип" вживається в мовознавстві в двох значеннях: широкому і вузькому.

У своєму вузькому значенні тип – це форма вираження, реалізації універсального або загального мовного явища. Так, ми говоримо про типи відмінювання, типи словосполучення тощо .

У своєму широкому значенні тип, на думку М.М. Гухману, — це "сукупність узагальнених особливостей груп мов в цілому". Ця сукупність узагальнених особливостей, характерна для ряду мов і є тією основою, на якій будується типологічна класифікація мов.

Близьке до цього визначення мовного типу дає Т. П. Ломтєв, характеризуючи його як набір ознак, "Загальних для деякої підмножини загальної множини мов" [13, с. 167] .

Більш розгорнуте визначення мовного типу дає В. Д. Аракін, пропонуючи зрозуміти під типом мови "стійку сукупність провідних ознак мови, що знаходяться між собою в певній зв'язку, причому наявність або відсутність якого-небудь однієї ознаки обумовлює наявність або відсутність іншої ознаки або інших ознак" .

Говорячи про завдання порівняльної типології, ми відзначали, що вона включає в себе виділення загального, спільного та власного в мові при її зіставленні [3, с. 432-433] .

Для типологічних досліджень важливо не тільки знати специфічні особливості окремої мови, а й те, як в ній переломлюються деякі властивості, характерні для всіх мов [4, с. 177] .

Саме цей факт зумовлює значимість для типології таких базових понять, як мовні універсалії і унікалії. Зіставлення мов по набору типологічно релевантних ознак дозволяє виявити як загальні, так і специфічні ознаки. перші отримали назва універсалій, а другі — унікалії .

Універсалія є властивістю, закономірністю, притаманну всім або більшості мов. Існування універсалій дозволяє говорити про спільність властивостей мови взагалі , тобто, мови всередині нас, або мовної здібності, яка в цілому єдина для всіх людей.

Саме це і обумовлює наявність загальних властивостей в мові. У зв'язку з цим лінгвісти кажуть про наявності мови думки , яка значною мірою носить універсальний характер [45, с. 39-40] .

Існує кілька критеріїв класифікації універсалій. Так, за ступенем спільності виділяють абсолютні та часткові універсалії.

До числа абсолютних універсалій відносяться такі явища, як наявність голосних і приголосних, власних імен та загальних, частин мови, розмежування іменника та дієслова, наявність полісемії лексем, вигуків, особових займенників, категорії числа іменників.

Хоча форми їх вираження можуть значно відрізнятися в різних мовах. Як можна бачити з наведеного списку, універсалії мають місце на всіх рівнях мовної системи.

До унікалій відносяться явища, властиві будь-якій конкретної мови і які не мають аналогів в інших мовах [47, с. 120] .

При цьому необхідно підкреслити, що для типології однаково важливим є вивчення як універсалій, так і унікальний. Як справедливо зазначає А. Л. Зеленецький, осмислення різних властивостей мов з урахуванням існування в будь-якій мові елементів загального, спільного і одиничного неминуче передбачає врахування всіх властивостей мов, як загальних, так і специфічних, і лише за цієї умови ми можемо отримати повне і адекватне уявлення про мови, яка вивчається і віднести її до того чи іншого типу .

Чи не менш важливим є знання про універсалії та унікалії для практичного оволодіння іноземною мовою, оскільки перші створюють основу для процесів трансформації, а другі можуть породжувати інтерференцію [50, с. 260] .

1.1.4 Лінгвістичні дослідження порівняльної типології на сучасному етапі. На кожному етапі розвитку лінгвістики метод порівняльного вивчення мов має свої особливості. Він базується на теоретичних засадах лінгвістики окремо розглянутого періоду. На даному етапі сучасні лінгвістичні дослідження базуються на досягненнях когнітивної лінгвістики. Цей факт, природно, впливає на сучасні методи порівняльного вивчення мов [4, с. 443] .

На сьогоднішньому етапі розвитку лінгвістики, когнітивні дослідження стали невід'ємною частиною сучасної лінгвістичної науки. На відміну від

традиційної лінгвістики, до якої ми відносимо контрастивної лінгвістики, і яка, в основному, спостерігає, описує, констатує і класифікує, когнітивна лінгвістика виконує пояснювальну функцію.

Контрастивна лінгвістика поєднує в собі порівняльний і типологічний аналіз мов. Вона являє собою синхронно-порівняльний метод паралельного лінгвістичного опису та аналізу двох і більше мовних систем і підсистем з метою виявлення найбільш істотних розбіжностей, диференціюють, на тлі встановленого базового подібності [15, с. 222] .

Різні види порівняння мовних систем проводилися давно. Будь-які граматики які вивчається у другій мові, як і багато граматик рідної мови, писалися на тлі порівняння, усвідомленого чи несвідомого, з іншою мовою.

Як справедливо з цього приводу зазначає Гухман , "зіставна лінгвістика виросла з необхідності опису мов і з необхідності їх викладання".

Відповідно є численні дослідження, в яких зіставляються фонетичні, морфологічні, синтаксичні та лексичні підсистеми самих різних мов світу.
Ще в 1904 році Ф.Ф. Фортунатов писав про необхідність використовувати прийоми зіставлення, порівнюючи факти рідної мови "з подібними у відомому відношенні, але представляють разом з тим також і суттєві відмінності, фактами іноземної мови, що дає викладачеві незамінний засіб роз'яснювати учням граматичні явища рідної мови"

Серед лінгвістів обговорювалося питання про відмінність порівняльної (контрастивної) лінгвістиці і лінгвістичної типології або про їх взаємозв'язку. Предметом порівняльного аналізу може бути окреме явище, причому не обов'язково в двох, може бути і в декількох мовах [18, с. 493] .

Типологічний аналіз може охоплювати великі розділи мови і навіть структуру мови в цілому. Завдання лінгвістичної типології — встановлення мовного типу (як типів існування того чи іншого елемента в різних мовах, так і мовних типів в цілому), для подальшої класифікації мов і виявлення того, як взагалі може бути влаштована людська мова.

Мета типології як наукового методу полягає у виділенні ознак, що характеризують об'єкт вивчення, і в класифікації цих ознак, а також самого об'єкта за сукупністю виділених ознак [20, 221] .

В даний час в лінгвістиці спостерігається посилення ролі мови в процесах пізнання світу. Вивчаються процеси зберігання і передачі інформації від людини до людини.

По-новому осмислюється процес категоризації. Як сказала провідний дослідник, професор, доктор філологічних наук Е.С. Кубрякова, розуміння «самих мовних категорій виявляється є ключем до розуміння природи мови». Питаннями категоризації зараз займається когнітивна семантика, що висунула нове розуміння категорії як функції когніції.

Отже, дослідивши таке важливе питання, як "порівняльна типологія», та виявивши її суттєві ознаки та закономірності цього розділу мовознавства. Також слід зазначити, що саме дослідивши сам процес формування та використання методів порівняльної типології ми можемо якісно та чітку структуралізувати кожну мову, що дає можливість якісно та чітко дослідити мову та виявити її ізоморфні та аломорфні риси. Це дає можливість якісно порівняти та дослідити всі аспекти мови.

1.2 Граматична категорія як основа для розуміння особливостей мови

1.2.1 Актуальність проблеми граматичної категорії. Граматична категорія являє собою:

1) загально-граматичне поняття дано мови, що відбиває найбільш характерні узагальнені ознаки або характеристики мови як системи;

2) певний клас слів, наділений граматичними ознаками.

При дослідженні універсальних властивостей мов як в плані вираження, так і в структуралізації змісту одиниць мови різних рівнів, в типологічному мовознавстві важливу роль відіграє порівняльно-зіставне вивчення двох , а

іноді і більше, мов незалежно від їх генетичної приналежності (Мечковская, 2000, 158 с) .

Незважаючи на те, що зіставна лінгвістика спочатку виникла в надрах порівняльно-історичного мовознавства і, перш за все, при вивченні родинних і близькоспоріднених мов і за словами Е. А. Макаєва, в сучасному мовознавстві вона базується в основному на виявленні подібностей і відмінностей в формальних і функціонально-семантичних планах одиниць мови в стані синхронії.

Зазначенні дослідження стимулювалися в історичній ретроспективі двома факторами:

1. інтересом мовознавців до розтину універсальних властивостей мов і, тим самим, можливістю наблизитися до пізнання закономірностей мислення, а отже, до більш адекватного розкриття механізму взаємодії мови і мислення;

2. прикладними потребами, тобто потребами спілкування народів ― носіїв мов, що, в свою чергу, слугувало поштовхом до розвитку перекладацької діяльності, яка призвела згодом до виникнення особливої галузі лінгвістичної науки ― перекладознавства, і відповідно необхідністю вивчення чужих (іноземних) мов.

Якщо враховувати, що загальне число мов світу, за свідченням Лінгвістичного енциклопедичного словника (ЛЕС) коливається від 2500 до 5000, то можна собі уявити необхідне поле досліджень в області контрастивної лінгвістики [47, с. 39-40].

Навіть якщо проводити порівняльне дослідження найбільш поширених мов світу (китайська, англійська, хінді та урду, бенгальська, португальська, японська, німецька, французька тощо, то це буде потребувати зусиль багатотисячного загону лінгвістів в багатьох країнах [28, 178] .

Науковий рівень порівняльних досліджень залежить від того, наскільки повно і ретельно описаний функціонально-семантичний потенціал одиниць кожної з мов, які порівнюють. Особливо актуальною є форма

організації плану змісту мови в цілому, тобто що В. фон Гумбольдт називав внутрішньою формою мови.

При використанні порівняльної типології у вивченні мов слід пам'ятати про застереження Б. де Куртене: "Бачити у мові яку вивчаєте, категорії іншої мови — не науково; наука не повинна нав'язувати об'єкту чужі йому категорії і повинна відшукувати в ньому тільки те, що в ньому живе, обумовлюючи його лад і склад". Він продовжує: "Слід брати предмет дослідження таким, яким він є, не нав'язуючи йому відчужених категорій".

Аналогічна думка в дещо іншому теоретичному контексті на рубежі тисячоліть висловлена А. Вежбицкой: "Однойменні категорії різних мов можуть бути якоюсь мірою прирівняні одна до одної — не на підставі граматичної форми, або структури, а саме на підставі деякого загального семантичного ядра".

У сучасній контрастивістиці основна увага приділяється зіставному вивченню окремих концептів, семантичних полів, що виявляються в лексичній системі мови, граматичних категорій і рідше деривaційне-семантичних категорій. Особливо багатий матеріал для контрастивних досліджень поставляє лексикон мови, в основному об'єктом яких є семантичні поля, ширше — лексико-семантичні парадигми [21, с. 93] .

Порівняльне вивчення лексико-семантичних парадигм на сучасному рівні лінгвістичних досліджень не зводиться до виявлення семантичних відмінностей лексичних одиниць в двох або більше мовах. Воно передбачає також виявлення лінгво-культурологічною нашарування на семантику мовних одиниць.

При перекладі з однієї мови на іншу доводиться враховувати лінгво-культурологічні відмінності між різними національними варіантами мови.

Особлива роль в організації і відповідно описі мовної структури належить граматиці частин мови та їх граматичними категоріями і синтаксичним моделям. Наголошуючи на важливості дослідження граматичного і лексико-

семантичних рівнів мовної системи, ми ні в якому разі не можемо применшувати значущість контрастивних досліджень фонологічного рівня.

Граматичні структури (категорії, моделі, парадигми) нагадують каркас будівлі, який наповнюється конкретним матеріалом [45, с. 112] .

Тип мови в строгому сенсі цього слова визначається властивостями граматичної будови мови. Граматика, як зазначає А. Вежбицька, " втілює систему значень, що розглядаються в даній мові як особливо важливі, дійсно за своєю суттю необхідні при інтерпретації та концептуалізації дійсності і людського життя в цій дійсності" .

Важливо зазначити, що без наявності інвентарю семантичних ознак різних ступенів узагальненості, тобто їх ієрархії в кожній із зіставлених мов, неможливе саме формулювання питання щодо контрастивної дослідженні граматичної будови мов ― перш за все граматичних категорій частин мови.

Як справедливо вказує В. Крофт, "Основна передумова для міжмовного зіставлення ― це міжмовна порівнянність, тобто можливість ідентифікувати "тотожні" граматичні явища в різних мовах".

Контрастивне вивчення граматичної будови мов займало і продовжує займати провідне місце в дослідженнях порівняльного та зіставного напрямків.

Слід зазначити особливу активність в цій області лінгвістики Інституту німецької мови (Німеччина, місто Мангейм), в якому здійснено науково-дослідний проект по складанню порівняльних граматик німецької мови з французькою, іспанською, італійською, португальською, польською, сербською і хорватською, турецькою, японською і т. п. під керівництвом директора даного науково-дослідного центру професора Г. Штіккеля.

Сектором типологічних досліджень Інституту лінгвістичних досліджень (АБО) опубліковано ряд робіт, в яких описуються граматичні категорії або лексико-граматичні категорії частин мови різних мов. Однак в цих працях питання контрастивної граматики та типології міжмовних граматичних категорій не розглядаються [49, 131] .

З іншого боку, з точки зору контрастивної граматики, інтерес представляє, перш за все, дослідження граматичних категорій частин мови як міжмовних корелятивних (нерідко однойменних) і граматичних категорій, представлених лише в одній з зіставлених мов.

Третя важлива задача контрастивного і типологічного мовознавства полягає в необхідності детального дослідження не тільки міжмовної, а й міжрівневої асиметрії тієї чи іншої категорії в зіставлюваних мовах.

У зв'язку з цим особливої актуальності набуває проблема "периферійної граматики" в контексті теорії функціонально-семантичних полів.

Третє завдання передбачає також дослідження ступеня граматико-семантичних ознак, які претендують на рівень ознак граматичної категорії.

З викладеним завданням найтіснішим чином пов'язане вивчення лексико-граматичних розрядів, яких іноді семантико-граматичними класами або прихованими категоріями, що визначають діапазон функціонування граматичних категорій і їх парадигму [54, с. 401] .

Те, що в одній мові утворює граматичне ядро, в іншій може бути визначено як граматична периферія або знижений в ранзі до лексико-граматичних розряду.

Навіть в рамках генетично споріднених мов інвентар граматичних категорій може бути неоднаковим, наприклад, категорія виду в слов'янських мовах, в яких вона може бути віднесена до непослідовно корелятивним граматичним категоріям, в той час, як в німецькою та французькою вона є категорією, яка не має граматичного оформлення, і мова може йти лише про тимчасові формах з тенденцією до вираження значень вчиненого або недоконаного виду.

Істотним при порівняльному дослідженні граматичних категорій в різних мовах є поняття "граматичної периферії", в основі якого лежить "уявлення про градуальний характер граматичного" .

Граматичні категорії не є чітко заданими і незмінними логічними структурами і з цієї ж причини в мовах світу, безумовно, можливі "більш граматичні" і "менш граматичні явища".

В. А. Плунгян вважає, що граматичні аналітизми також повинні бути віднесені до граматичної периферії, оскільки вони не відносяться до словозміни як словоформи.

У такій інтерпретації всі аналітичні форми в індоєвропейських та тюркських мовах, тобто переважна частина граматичних засобів, виявляються віднесеними до граматичної периферії, в той час як відповідні форми в тюркських мовах повинні бути визнані чіткими морфологічними моделями, оскільки заставні афікси інтегровані в морфологічну структуру слова.

Поняття граматичної периферії з'явилося в працях В. Г. Адмони в зв'язку з його ідеєю за природою граматичних явищ.

Опису структури граматичних явищ присвячено 6-томне дослідження під редакцією А. В. Бондарко "Теорія функціональної граматики", в якому на матеріалі різних мов показано функціональну єдність граматичних, словотворчих структур, які є об'єднаними в функціонально-семантичні цілі на основі інваріантного семантичного ознаки рівня граматичної категорії.

Семантичні ознаки рівня граматичної категорії в компресійному структурному вигляді представлені в семантиці деривaційних моделей, наприклад, опозиція аспекту-реальності, темпоральність тощо [5, с. 15-16] .

Таким чином, контрастивно-типологічне дослідження граматичних категорій на матеріалі різних, особливо неспоріднених мов, вважаємо за доцільне проводити в контексті теорії функціонально-семантичних категорій, в яких виявляється різний питома вага граматичного і неграматичних в репрезентації загальних і універсальних концептів.

1.2.2 Особливості та закономірності граматичної категорії дієслова. Дієслово (동사) — універсальний, складний за будовою та найбільшою кількістю граматичних категорій, значень, форм і парадигм лексико-граматичний клас слів.

Тому його поряд із іменником у новітніх дослідженнях небезпідставно визначають як центральну частину мови. Саме в цих двох частинах мови

сконцентровано граматичні категорії роду, числа, відмінка, особи, часу, способу, виду, стану, які в морфологічному плані відмежовують одну частину мови від іншої.

Граматична категорія являє собою:

1) загально-граматичні поняття даної мови, що відображає найбільш характерні узагальнені ознаки або характеристики мови як системи;

2) певний клас слів, наділений граматичними ознаками.

Граматичне значення — узагальнене, абстрактне мовне значення, притаманне ряду слів, синтаксичних конструкцій, словоформ, і знаходить в мові своє регулярне (стандартне) вираження.

Частини мови — це класи слів, що виділяються на підставі спільності їх синтаксичних, морфологічних і семантичних властивостей [40, с. 315-316] .

Виділяють такі критерії відбору показників типологічного зіставлення:

1) Критерії функціональної тотожності;

2) Критерії поєднання загального і особистого: явища більш особистого порядку (морфеми) повинні об'єднуватися в явища більш загального порядку (парадигми і граматичні категорії);

3) Критерії широкого охоплення лексичних одиниць.

У центрі пильної уваги українських мовознавців упродовж останніх десятиліть перебувають питання, пов’язані із загальною теорією граматичного ладу мови, з усебічним, комплексним вивченням його компонентів.

Граматичний лад науковці справедливо визнають надзвичайно складним явищем. Складність розуміння теоретичних засад граматичного ладу мови зумовлена передусім неоднозначним розв’язанням проблеми його системно-структурної організації, зокрема наявністю різних концептуальних підходів до аналізу відокремлення у ньому граматичних одиниць. [24, с. 45]

При цьому важливо наголосити на тому, що, як зауважував відомий мовознавець А. Білецький, кожна наука, а не тільки мовознавство, не може залишатися незмінною, доки нею займаються вчені-дослідники.

В цьому полягає відмінність науки від схоластики, бо дослідні горизонти науки постійно розширюються, адже вона збагачується новими фактами, новим їх розумінням, новими теоріями.

Реалізуючись у системі мови, граматичні категорії являють собою ядерні компоненти мовної організації, пронизують усю її структуру та ґрунтуються на корелятивній взаємозалежності між двома або більшою кількістю граматичних значень, виражених певною системою співвідносних граматичних форм [38, с. 488] .

У сучасних дослідженнях поняття граматичної категорії більшою мірою опрацьовано на матеріалі морфологічних категорій, які сконцентровано у двох центральних частинах мови — іменнику і дієслові.

Тому у сфері морфології як одному з рівнів граматики зазвичай оперують поняттям і відповідним терміном морфологічна категорія, що виступає визначальним чинником оформлення частиномовної семантики лексичних одиниць [37, с. 57] .

З’ясування сутності поняття «граматична категорія» належить до принципово важливих питань граматичної теорії, що зумовлене не лише важливістю його в граматиці як науці, але й тим, що, за спостереженням І. Кучеренка, у сучасних мовознавчих працях використовують його дуже часто з різним значенням, внаслідок чого воно набуло і далі продовжує набувати все більше невизначеного змісту, стає невиразним у своєму обсязі, що призводить до різного розуміння самої граматики, до невизначеності її як науки. Учений констатував той факт, що майже кожне явище має два тлумачення — "нормативне" (назване ще "шкільним", "традиційним") і "наукове". А це, безперечно, ускладнює розуміння сутності багатьох явищ, пов’язаних із вивченням граматичної структури мови та її одиниць.

Особливо це позначається на навчальному процесі у вищій школі, де викладач має не лише ознайомити майбутніх фахівців-філологів із основами теорії сучасної лінгвістичної науки, а й пробудити в них інтерес до творчого сприйняття наявних у ній дискусійних питань, привити навички вмотивованого

аналізу лінгвістичних явищ, визначивши при цьому свою чітку позицію [33, с. 228].

Для успішного розв’язання проблемних питань граматики, як зауважує І. Вихованець, "потрібні аргументи на користь того, що виокремлені категорії мають підґрунтя у плані лінгвістичної онтології, а не є наслідком суб’єктивних теоретичних побудов".

Визначаючи склад і статус граматичних категорій, на думку вченого, слід враховувати також питання їхньої похідності/непохідності у сфері дієслова, що впливає на їх кваліфікацію.

Однак граматичні категорії в дієслові, порівняно з граматичними категоріями іменника, мають складніший характер як щодо кількісного вияву, так і щодо визначення статусу, що випливає із їхнього функціонального призначення в граматичній системі мови. Крім того, такі властиві іменникові незалежні граматичні (морфологічні) категорії, як рід, число, особа, в дієслові мають похідний характер і залежать від сполучуваного з дієсловом опорного іменника у структурі синтаксичних одиниць [31, с. 56] .

Розгляд дієслівних категорій у плані їхньої кількості і функціонального навантаження, а отже, визначення статусу, ускладнюється тим, що, як уже зазначалося, погляди вчених на окремі граматичні категорії у традиційній граматиці та новітніх дослідженнях функціонально-категорійного спрямування не завжди збігаються, іноді є суперечливими, тому потребують переконливої аргументації [25, с. 368] .

Особливо слід зважати на те, що дієслівні категорії перебувають у тісному взаємо-зв’язку, взаємозумовленості та взаємопроникненні, через що значення однієї категорії нерідко вкладається в значення іншої та виходить за межі власне-морфології. Тож деякі з них перебувають і в сфері інших мовних рівнів. На прикладі граматичних категорій дієслова виразно простежується у їхньому складі три угруповання, що репрезентують ознаки трьох рівнів граматики:

1. морфологічного;
2. словотвірного;

3. синтаксичного.

Саме це дало підстави вченим кваліфікувати їх як між-рівневі, тобто такі, що виявляють ознаки двох або більше граматичних рівнів [23, с. 201] .

Поєднання різних підходів до пізнаваного об’єкта дослідження, постійне розширення кола фактів, їх узагальнення й теоретичне обґрунтування — все це сприяє всебічному, комплексному з’ясуванню його сутності.

Звичайно, зміна поглядів, нове розуміння і визначення понять і категорій не могло бути прийнятим відразу, воно мало пройти перевірку, знайти теоретичне і практичне підтвердження, щоб відповідати сучасній концепції граматичної будови мови.

Використовуючи новітні здобутки вчених у вивченні граматичного ладу мови, викладачам вищих навчальних заходів слід активніше впроваджувати їх у навчальний процес, тим самим на основі переконливих фактів стимулювати майбутніх філологів до творчого сприймання і розв’язання дискусійних проблем, усуваючи ті суперечності, які існують між «традиційним» і «науковим» підходами у вивченні мовних явищ.

Для правильного формування граматичної форми слова, що відповідає певній мовної ситуації, необхідно знати відповіді на ряд питань, які становлять так звану обов'язкову "граматичну анкету" мови. Ті, хто говорять на різних мовах при виборі практично кожного слова роблять безліч розумових операцій.

Частини мови визначаються відповідно за двома групами ознак:

1) категоріальним;

2) класифікаційними.

Відповідно за класифікаційними ознаками виділяються: знаменні частини мови та службові частини мови.

Категоріальні ознаки діляться на:

1. семантичні (загальне граматичне значення частини мови);
2. синтаксичні (первинна синтаксична функція);
3. словотворчі (наявність певних словотворчих моделей);
4. морфологічні (словозміні).

Отже дослідивши таких важливий аспект як "граматичні категорії дієслова", нам вдалося в ще кращій мірі приблизитися до повного та чіткого розуміння важливості використання та зв’язку граматичних категорій з іншими структурами та частинами мови. Таким чином, ми дійшли до висновків, що саме ретельне дослідження та розбір всіх форм дієслова стає основою для якісного та точного вивчення мови.

1.3 Основні засади дослідження та порівняння корейської та української мов

1.3.1 Специфіка та методи порівняння корейської та української мов.

За найбільш поширеною і практично всіма визнану типологічною класифікацією виділяється 5 основних типів мов:

1. Зовнішньо-флективні мови ― це мови, граматичне значення яких виражається за допомогою закінчення, що приєднується до основи слова (українська мова, російська мова та більшість слов’янських мов);
2. Внутрішньо-флективні мови ― граматичне значення виражається за допомогою внутрішньої флекції (= закінчень), чергуванням у корені слова(арабська, семіто- хаміцькі) ;
3. Аглютинативні мови ― для них характерним є сингармонізм, відсутність узгодження як типу синтаксичного зв’язку, розташування означення перед означуваним, наявність розгорнутих членів речення замість підрядних речень, граматичне значення виражається за допомогою означуваних афексів (корейська, турецька, монгольська, більшість алтайських мов);
4. Полісинтетичні мови ― грунтуються на об’єднані аморфних слів основ в єдині складні комплекси, сукупність яких оформлена службовими елементами;

5. Ізолятивні або кореневі мови ― повна відсутність флекції, між словами в реченні немає формального зв’язку, слабо протиставленні повнозначні та службові слова. Граматичне значення виражається за допомогою порядку слів, інтонації.

Однак не настільки важливо розставити всі мови по своїх поличках, як розробити гнучкий метод, що дозволяє нам кожну мову розглядати з двох або трьох самостійних точок зору на його відношенню до іншої мови . Зіставлення одиниць різних типологічних характеристик (роботи Мещанінова, ВМ. Солнцева, ВМ Алпатова, С.А. Старостіна та ін.) дозволяє глибше зрозуміти своєрідність мовної структури конкретних мов, знаходити спільне і відмінне в системах, здавалося б, максимально віддалених одна від другої ― просторово, генетично, типологічно .

Цікаві з цієї точки зору теоретичні роздуми в порівнянні мов різних типів В. фон Гумбольдта: "... Поки інкорпоруючі і ізолюючі мови болісно силкуються з'єднати розрізнені елементи в пропозицію або ж відразу представити пропозицію зв'язковим і цілісним, флективною мову безпосередньо маркує кожен елемент мови згідно виражається їм частини всередині смислового цілого і за самою своєю природою не допускає, щоб ця віднесеної до цільної думки була відокремлена в промові від окремого слова".

Ще більш продуктивним може бути зіставлення мов, що відносяться до різних мовних типів, але мають загальну базу для порівняння. Так, аглютинативну корейську мову та флективну українську об'єднує головне в характеристиці структури ― вираження основних граматичних значень афіксами [31, с. 57] .

Обидві мови відносяться до різних типів, бо спосіб з'єднання афіксів з корінням вважається діаметрально протилежним. Однак ця відмінність не можна абсолютизувати: сучасна типологія виходить з того, що в кожній окремій мові представлені всі типи одночасно, але один з них є провідним.

Дуже часто в мові, яка належить до якого-небудь типу, можна знайти ознаки, які зближають її з будь-яким іншим типом [22, с. 34-35] .

Але типологічна характеристика багатьох конкретних мов не викликає сумнівів, зокрема, аглютинативна корейська і флективна українська ніким не оспорюються.

Може бути, це викликано тим, що набір основних диференціальних ознак як аглютинативного типу, так і флективного не перетинається в даних конкретних мовах — за невеликим винятком, що стосуються несуттєвих, периферійних ділянок мови.

Розглянемо, як представлені в українській та корейській мовах дві основні властивості флективності — кумуляція і омосемія афіксів.

Кумуляція — постійне поєднання в одному словозмінна афікси декількох графем, що належать різним граматичним категоріям .

Наприклад, флексія - у (пишу, напишу) в дієслівної парадигми одночасно означає особу (1-ше), число (єдине), час (справжнє-майбутнє), нахил (дійсного). Флексії іменників і прикметників одночасно передають значення роду, числа і відмінка.

Кумуляція, безумовно, відсутня в корейській мові. Дієслівні категорії (нахилення, часу), і збігаються за значенням з відповідними українським категоріями, і не збігаються, мають свої обов'язкові показники; Категорії особи в тому сенсі, який вкладається в це поняття в українській мові, корейській мові невідомий [18, с. 493] .

Категорія числа у дієслів також відсутня. Однак корейські дієслівні форми висловлюють граматичні значення, які в українській мові можуть передаватися тільки лексично, відповідними словами, або службовими частинами мови.

Так, значення спрямованості дії (показують, в інтересах 1-го, 2-го або 3-го особи відбувається дія) утворюють в корейській мові граматичну категорію, так як мають показники — службові морфеми, що приєднуються до дієслівних коренів. Численні форми дієприслівників передають значення сполуки,

результативності, одночасності, умовності, причинності, поступки, цілі тощо. Лексично передається в українській мові і значення ввічливості (будь ласка), яке в корейському дієслові виражається граматичними формами присудка.
Можна сказати, що і в українській мові є граматичний засіб вираження гонорифічного значення (존댓말) : вживання займенника 2-ї особи множини з великої літери і відповідної дієслівної форми замість займенника і дієслівної форми 2-ї особи однини .

Як і в корейській мові, вживання цієї форми ввічливості традиційно і постійно. Але в корейській мові, на відміну від української, гонорифічні показники специфічні, це не вторинне, переносне вживання одиниць з іншим значенням. Крім того, є кілька способів вираження ввічливості.

Отже, мова повинна йти про наявність відповідної граматичної категорії.

Що стосується частин мови, то корейські прикметники (형용사) ― на відміну від прикметників в українській мові ― з граматичної точки зору ближчі не до іменників (명사), а до дієслів (동사). Але і в прикметників, і в іменників, як і в дієсловах, відсутні службові морфеми, які одночасно передають в одному слові кілька граматичних значень.

Корейські відмінкові форми можуть бути модифіковані за допомогою спеціальних афіксів-часток. Модифікація здійснюється завдяки додаванню до основного граматичному значенню слова, вираженого відмінком, деякого додаткового значення [36, с. 123] .

Крім того, в давальному, місцевому, орудному і спільному відмінках, як правило, зберігаються відмінкові показники. Явище це не настільки широко поширене і знаходиться на периферії граматичних властивостей корейського іменника і займенника, внаслідок чого говорити про кумуляцію як основної властивості мови не доводиться в будь-якому випадку.

У корейській мові не просто відсутня кумуляція ― є те, що можна назвати діаметрально протилежним феноменом [39, с. 232] .

Так, в іменниках значення не тільки оформляється своїм власним афіксом — до одного іменника можуть приєднуватися одночасно кілька відмінкових показників (до трьох), наприклад, давального, місцевого та родового відмінків.

Таким чином, кожен відтінок граматичного значення отримує своє індивідуальне вираження за допомогою окремої службової морфеми. В українській мові ці нюанси можна передати тільки лексичними засобами.

Зрозуміло, що морфонологічні процеси в українській та корейській мовах різні. Якщо в перерахованих українських прикладах (в інших випадках можуть бути й інші причини) інтерфікси допомагають уникнути зяяння (сусідства голосних звуків), то в корейській мові варіантні афікси частіше заважають скупченню приголосних.

Про тип відмінювання корейських дієслів не можна говорити хоча б тому, що відмінювання в найбільш прийнятому в українському мовознавчому розумінні — це зміна виду та числу.

І та, і інша категорії, як вже було сказано, відсутні в корейському дієслові. Дієслівна парадигма, широка і розгалужена, містить в собі абсолютно інші категорії, де широко поширене оформлення одного граматичного значення різними афіксами [29, с. 225] .

Про активність даного явища серед дієслівних форм свідчать хоча б таблиці оповідних, питальних, наказових і запрошень службових морфем, що наводяться в роботі Ю.М. Мазура, де з одним значенням можливі до 6-7 граматичних форм і де єдина форма з даними граматичним значенням відбувається лише в 37,5% випадків .

У численних формах дієприслівників єдиний показник граматичного значення зустрічається вже в 66% (в це число входять показники з фонологічними модифікаціями — до трьох варіантів). Однак і тут досить (34%) представлена омосемія словозмінних афіксів.

Широко поширене в корейській мові явище, зворотне омосеміі, — омонімія службових морфем, фонематичних збіг різних форм з не пов'язаними один з

одним граматичними значеннями. Так, просте майбутнє час дієслів, що позначає дію говорить чи співрозмовника після моменту мовлення, і модальне значення ввічливості мають омонімічні показники "-겠".

Особливо активно діють омонімічні службові морфеми між іменними і дієслівними формами: іменник в основному відмінку має флексію "-은" (якщо основа закінчується на приголосний) і "- 는" (якщо основа закінчується на голосний). Дієприкметник теперішнього часу має закінчення "-는", дієприкметник минулого часу після основи на приголосний "- 은".

Це явище добре представлено і в українській мові. Так, дієслова в минулому часі мають ті ж родові закінчення, що і відповідні іменники; деякі присвійні прикметники зберігають закінчення відповідних іменників. Список подібних збігів в обох мовах можна продовжити.

Отже, тут розглянуті поки тільки два основних диференціальних ознаки, які відрізняють флективні мови в першу чергу від аглютинативних. В аглютинативним мовах, якою є корейська, як це і повинно бути, немає кумуляції, але поширене явище, зворотне кумуляції, відсутнє в українській мові. Омосемія ж службових морфем по активності трохи поступається омосеміі українських афіксів. Зворотне явище (омонімія афіксів) добре представлено і в українській, і в корейській мовах [22, с. 34] .

В корейській мові виділяють дев’ять частин мови: іменник ― 명사, займенник ― 대명사, числівник ― 수사 , активні дієслова ― 동작동사, дескриптивні дієслова (прикметники) ― 상태동사/형영사, атрибутивні слова― 관형사, прислівники ― 부사, вигуки ― 감탕사, частки ― 저사, які в свою чергу розрізняються за семантичними та граматичними функціями.

В української мови представлені десять частин мови. Повнозначні частини мови ― іменник, прикметник, дієслово, займенник, прислівник, числівник. Службові частини мови ― сполучник, прийменник, частка. Окрема група частин мови ― вигук та звуконаслідування.

1.3.2 Особливості категорій дієслова, наявних в корейській мові. В корейській мові наявні такі граматичні категорії:

1. *Категорія комунікативної цілеспрямованості* ―це граматична категорія дієслова, яка служить для позначення комунікативної модальності висловлення (повідомлення, питання, спонукання, заклик) і виражає відношення між змістом висловлювання і двома учасниками комунікації.

   Існують також розповідні, питальні, закличні, спонукальні форми, додатковим значенням яких є вираження почуттів мовці, що супроводжується відповідною інтонацією.

2. *Категорія соціальної орієнтації* ― це граматична категорія дієслова, яка виражається відношенням мовця до співбесідника. Варто зазначити що слід підходити серйозно до вибору конкретної граматичної конструкції та закінчень з урахуванням таких соціальних факторів як статус, вік тощо. Згідно роботі відомого лінгвіста Лі Ік Сопа за класичним підходом існує 6 рангів ввічливості.

Стилі ввічливості				
	Високий стиль		Низький стиль	
Формальний стиль	합니다 дуже високий	하오 простий високий	하게 простий низький	한다 дуже низький
Неформальний стиль	해요		해	

В своїх роботах дослідник Ім Хо Бін виділяє 5 рівнів ― 하오 і 하게 він об'єднує в низький стиль.

З а роботою дослідника Ю.Н. Мазуром - 하오, 하게, 한다 ― відносяться до низького стилю.

Категорія способу дії — це граматична категорія, що означає відношення дії, стану або ознаки до дійсності, що встановлюється мовцем. Ця категорія виражає оцінку реальності, зв'язку між дією та її суб'єктом, та охоплює лише питальні та розповідні форми.

Категорія стану — це граматична категорія, яка визначається за допомогою спеціальних форм граматичної зв'язки дієслова зі словами, що позначають реальний суб'єкт дії та об'єкт дії.

Виділяється:

1. Активний стан;
2. Пасивний стан;
3. Каузативний стан

Видові та аспектуальні форми дієслова — служать для вираження таких співзначень, які можуть бути семантивно співвіднесені з категоріальними формами виду.

Існує 5 видових форм:

1. Тривалий вид;
2. Граничний вид;
3. Доконаний вид попередньої дії;
4. Бажальний вид;
5. Багатократний вид.

Існує 5 груп аспектуальних форм:

1) Форми аспекту результативності дії;
2) Форми аспекту тривалості дії;
3) Форми аспекту інтенсивності дії;
4) Форми аспекту цілеспрямованості дії;
5) Форми аспекту випробувальної дії.

Категорія часу — це граматична категорія дієслова, що виражає відношення часу ситуації, що описується в промові до моменту проголошення висловлювання (тобто до моменту мовлення або відрізку часу, який в мові

позначається словом «зараз»), який приймається за точку відліку (абсолютний час) або відношення часу до іншого відносної тимчасової точці відліку (відносний час).

- Теперішній час (현재) ― дія відбувається в момент мовлення.
- Минулий час (관거) ― дія передує моменту мовлення, тобто дія мала
- Майбутній час (미래) ― дія чи ситуація, про яку йдеться відбудеться після закінчення моменту мовлення.

1.3.3 Особливості категорій дієслова в українській мові. В українській мові виділяють такі граматичні категорії:

Категорія способу – це граматична категорія дієслова, яка виражає ставлення мовця до можливості, бажаності, необхідності й інших умов здійснення дії чи реалізації стану.

Семантична суть категорії способу полягає в протиставленні реальних дій (дійсний спосіб) ірреальним модальним діям (недійсні способи).

Категорія особи, числа і роду ― граматична категорія дієслова, що виражає відношення дії до дійової особи з погляду того хто говорить. Такі відношення можуть бути трьох типів, а тому в дієслові і розрізняються на три особи: перша, друга і третя.

- Перша особа означає, що зміст дієслова пов'язується з дійовою особою, яка сама розповідає про свою дію, або пов'язується з групою людей, до якої належить і той, хто говорить;
- Друга особа означає, що зміст пов'язується з дійовою особою, до якої спрямована мова. Ця особа виступає як співрозмовник – адресат.
- Третя особа означає, що зміст дієслова пов'язується з дійовою особою, яка сама не бере участі в мові, а про неї розповідає той, хто говорить.

Категорія стану— це граматична категорія дієслова, яка виражає відношення між дією, дійовою особою (суб'єктом дії) і предметом (об'єктом), на який

спрямована дія. Вона тісно пов'язана з категорією перехідності / неперехідності і підпорядкована їй.

Категорія перехідності/неперехідності — загально-дієслівна категорія, що виражає відношення дії до об'єкта.

Перехідні дієслова називають дію, яка поширюється на об'єкт — конкретний предмет, особу чи іншу якусь істоту.

Неперехідні дієслова називають дію, що не переходить на предмет.

Категорія часу — граматична категорія дієслова, що виявляє себе в особових утвореннях – переважно дійсного способу,- відносячи дію або стан до моменту мовлення (теперішній час), вказуючи на те, що вона відбувалася до моменту мовлення (минулий і давноминулий часи), чи на те, що її здійснення почнеться після моменту мовлення (майбутній час).

Отже розібравшись в повній мірі у в особливостях використання та закономірностях творення граматичних категорій дієслів в корейській та українських мовах, ми маємо можливість краще зрозуміти як ой чи інший фактор вплинув на формування цих категорій. Таким чином ми можемо зробити висновок, що граматичні категорії дієслова в корейській та українській мовах мають значний потенціал до вивчення усіх їх особливостей.

Висновки до розділу 1

Таким чином, можна зробити висновок, що при вивченні та дослідженні будь-якої мови є багато аспектів які нам слід враховувати. Зокрема перше з чого варто почати— це з вибору правильних методів підходу до дослідження мови. Одним із методів, дослідження якого вже почалося досить давно є «порівняльна типологія». Так завдяки методу порівняння та зіставлення однієї мови з іншою можливо отримати більш чітку картину розбіжностей та подібностей між ними. Оскільки граматичні структури є фундаментом для всієї мови, то чітке та повне розуміння буде досягнуто при ретельному дослідженню та вивчення її основ.

Варто зазначити що саме завдяки методу «порівняльної типології» можливо комплексно дослідити як та чи інша мова була сформована та який зв’язок вона має з іншими мовами. І варто зазначити , що будь-які граматики які вивчаються у другій мові, як і багато граматик рідної мови взаємопов’язані між собою у той чи іншій мірі.

Таким чином отримавши більш чітке розуміння таких понять як «типологія» та «порівняльна типологія» у нас з’явилось більше засад для порівняння граматичних категорій дієслова в корейській та українських мовах. Це дало нам змогу більш комплексно та грамотніше підійти до дослідження схожостей та відмінностей у цих двох мовах.

РОЗДІЛ 2 ПОРІВНЯННЯ ВИДІВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЖИВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ КАТЕГОРІЙ ДІЄСЛОВА У КОРЕЙСЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

2.1 Граматичні категорії дієслова у корейській мові.

2.1.1 Категорія комунікативної цілеспрямованості. На відміну від українській мови корейській мові серед граматичний категорій дієслова виокремлюють категорію комунікативної цілеспрямованості, яка служить для позначення комунікативної модальності, а саме повідомлення, питання, спонукання, заклик, і виражає відношення між змістом висловлення та учасниками комунікації.

Ця категорія виражається фінітними формами дієслова, прикметника, зв'язки та є основною характеристикою присудка, на який закінчується речення.

Категорія характеризується кінцевими формами дієслова, прикметника, зв'язки і є основною характеристикою кінцевого присудка в реченні. Категорія охоплює 4 типи форм:

1) Розповідні речення:

우리 한국 친구는 우크라이나어를 배웁니다. ― Наш друг з Кореї вивчає українську мову.

저는 오늘 극장에 갑니다. ― Я сьогодні йду у кінотеатр.

У поданих реченнях дієслова 배우다 ― "вивчати" та 가다― "йти" представлені у формі присудка у розповідному реченні. Вони не несуть ніякої особливої емоціонального навантаження, а лише є викладенням подій, які відбулися, відбуваються або відбудуться у майбутньому.

2) Питальні речення:

린다 씨는 한국 음식을 좋아합니까? ― Лінда, вам подобається корейська кухня?

아침에 몇 시에 일어나요? ― О котрій годині ранку ви прокидаєтесь?

У поданих реченнях дієслова 좋아하다— "подобатися" та 일어나다 — "прокидатися" представленні у питальній формі. Вони не мають ніякого емоційного посилу, а лише виражають питання яке мовець адресує до співбесідника.

3) Спонукальні речення:

Спонукальні речення слугують для вираження наказу, волевиявлення мовця і категоричного спонукання співбесідника до дії.

Наприклад:

열심히 공부하세요! — Навчайтеся старанно!

사과 세 개를 주세요. — Дайте будь ласка 3 яблука.

В поданих вище реченнях слова 공부하다 — "вчитись" та 주다—" давати" використовується разом з граматичною конструкцією " - (으) 세요", що позначає спонукання слухача до дії.

Також до спонукальних речень відносяться і ті що спонукають не виконувати якусь дію.

Наприклад:

여기에서 밥을 먹지 마세요. — Не їжте тут.

집에 늦게 돌아가지 마세요. — Не повертайтеся пізно додому.

У цих двох реченнях дієслова 먹다— "їсти" та 돌아가다— "повертатися" використовуються разом з граматичною конструкцією " - 지 마세요".

4) Закличні речення:

Закличні речення служать для вираження запрошення до дії, заклику до здійснення дії разом з мовцем.

Наприклад:

주말에 등산을 합시다. —Ходімо у гори на вихідних.

식당에 밥을 먹으러 갑시다. — Ходімо поїмо до ресторану.

У поданих реченнях дієслова 하다 "робити" та 가다 "йти" використовуються разом з граматичною конструкцією (- (으)ㅂ시다).

Саме завдяки використанню граматичної конструкції (- (으)ㅂ시다) мовець виражає заклик до співбесідника виконати конкретну дію разом.

Фінітні форми як показники категорії цілеспрямованості включають в себе і відповідну інтонацію. В деяких випадках при тотожних закінченнях, як наприклад у питальних, розповідних та спонукальних реченнях з закінченням: "- 소, -지, - (으) 세요" форми відрізняються лише інтонацією.

Інтонація може відігравати важливу роль коли ми визначаємо характер форми і не тільки.

Так наприклад, такі речення, як:

선희 씨는 시계를 사요? ― Сонхі купує годиник?

선희 씨는 시계를 사요. ― Сонхі купує годиник.

У цих двох реченнях різниця полягає тільки в інтонації. Адже закінчення у обох реченнях однакове.

Дієслово "사다" ― "купувати", у поданих реченнях використовується у ввічливо-неофіційному стилі, в якому твердження та питання виражається лише інтонацією мовця.

Так само і у реченнях:

에제 공원에 갔다 왔어요? ― Вчора ходив у парк?

에제 공원에 갔다 왔어요. ― Вчора ходив у парк.

Зрозуміти питальне це речення чи розповідне можливо завдяки інтонації. Адже закінчення в обох реченнях є однаковими.

Також закінчення "– (으) 세요", в залежно від речення може відрізнятися за своїм значенням.

Наприклад:

선생님께서 도서관에 가세요? ― Вчитель йде до бібліотеки?

선생님께서 도서관에 가세요. ― Вчитель йде до бібліотеки.

선생님께서 도서관에 가세요. ― Вчитель, сходіть будь-ласка до бібліотеки.

Залежно від інтонації ми можемо зрозуміти яке значення було закладено у речення. Граматична конструкція "− (으) 세요" залежно від комунікативної спрямованості мовця може мати як значення ввічливої форми, по відношенні до якоїсь особи, що додається до дієслова.

Також ця граматична конструкція може вживатися у ввічливому варіанті наказової форми зі значенням «виконайте будь-ласка».

Так у першому та другому реченні "선생님께서 도서관에 가세요? " ― "Вчитель йде до бібліотеки? " та "선생님께서 도서관에 가세요. " ― "Вчитель йде до бібліотеки» використовується значення ввічливої форми розповіді про вчителя, а у реченні «선생님께서 도서관에 가세요. " — "Вчитель, сходіть будь-ласка до бібліотеки. ", використовується значення ввічливої наказової форми. І саме завдяки інтонації в усному мовленні можливо чітко зрозуміти комунікативну направленість мовця.

2.1.2 Категорія соціальної орієнтації . Категорія соціальної орієнтації — це граматична категорія дієслова, яка виражається відношенням мовця до співбесідника.

Варто зазначити що слід підходити серйозно до вибору конкретної граматичної конструкції та закінчень з урахуванням таких соціальних факторів як статус, вік тощо.

В корейській мові найпоширенішим є використання таких стилів ввічливості:

1. Офіційно-ввічливий стиль (합쇼체) :

Використовується між незнайомими людьми при першій зустрічі, на офіційних заходах та зустрічах, на телебаченні, при зверненні робітника до клієнта.

Утворюється шляхом додавання до основи дієслова закінчення " -ㅂ니다" після голосних , і "- 습니다" після приголосних.

Наприклад:

어머니는 커피를 마십니다. — Мати п’є каву.

학생들은 책을 읽습니다. — Учні читають книгу.

В поданих реченнях використовуються закінчення офіційно-ввічливого стилю " - ㅂ니다/습니다", використовуючи які, мовець дотримується і підкреслює формальне та офіційне ставлення до співбесідника.

У питальних пропозиціях використовуються закінчення " - ㅂ니까" і " - 습니까" відповідно.

Наприклад:

어제 극장에 갔다 왔습니까? — Ви учора ходили до кінотеатру?

지급 무엇을 합니까? – Що ви зараз робите?

В поданих реченнях завдяки конструкціям "- ㅂ니까/습니까", мовець виражає своє питання дотримуючись формальності та ввічливої поведінки по відношенню до співбесідника.

2. Неофіційно-ввічливий стиль (해요체) :

Неофіційно-ввічливий стиль використовується між незнайомими або мало знайомими людьми.

Утворюється шляхом додавання до основи дієслова граматичної конструкції " - 아/어/여요" , при цьому зміни закінчення в питальній формі не відбувається.

Наприклад:

수미 씨, 무슨 영화를 좋아해요? — Сумі, який фільм вам подобається?

마이클 씨는 중국에 갔어요. — Майкл поїхав до Китаю.

У поданих реченнях мовець, використовуючи закінчення ввічливо-неофіційного стилю "- 아/어/여요", виражає своє нейтральне відношення до співбесідника.

3.Офіційно-фамільярний стиль (해라체) :

Простий розмовний стиль. Використовується в письмовій мові, коли розповідь ведеться від третьої особи, в інструкціях тощо. Цей стиль поширений у розмовній мові при зверненні до молодших або родичів.

Наприклад:

나는 오늘 일찍 집에 간다. ― Я сьогодні раніше піду додому.

가족이 보고 싶다. ― Я сумую за родиною.

Використовуючи закінчення "-ㄴ다/다" мовець виражає своє відношення нейтральне та близьке відношення до співбесідника.

4.Неофіційно-фамільярнийстиль (해체) :

Форми орієнтації використовуються незалежно від того, йде мова про мовця співбесідника чи третю особу, вибір форми завжди обумовлено лише відношенням мовця до співбесідника.

Використовується по відношенню старшого до молодшого, або між людьми, які знаходяться у близьких відносинах. Виражається граматичними закінченнями "아/어/여", які додаються до основи дієслова.

Наприклад:

나는 어제 산에 갔다 왔어. ― Я учора ходив в гори.

친구가 도서관에 공부하고 있어.― Друг вчиться в бібліотеці.

У поданих вище реченнях мовець за допомогою закінчень "아/어/여" виражає своє близьке та фамільярне відношення до співбесідника.

2.1.3 Граматична категорія способу дії. Категорія способу дії — це категорія, що позначає відношення дії, стану або ознаки до дійсності, яке встановлюється мовцем. Ця категорія виражає оцінку реальності зв'язку між дією, станом, ознакою і її суб'єктом з точки зору мовця і охоплює лише розповідні і питальні форми, тобто лише ті форми, які характеризуються категорією часу.

Розрізнюють 3 форми способу дії:

1) Дійсний—означає реальну дію і є найбільш вживаним, дієслова в ньому здійснюються за часами.

Наприклад:

민수 씨는 학교에 갑니다. — Мінсу йде до школи.

언니는 도서관에서 숙제를 했어요. — Сестра виконувала домашнє завдяння у бібліотеці.

В поданих реченнях мовець розповідає про реальну дію, яка відбувається, відбулася, або буде відбуватися.

2) Потенційний — виражає прогнозування мовцем дії і представляє дію як можливу, припущену або таку, яка повинна бути здійснена. Використовується з частками " (으)ㄹ걸요".

가: 아침 9 시에 출발할까? — Відправимося о 9 годині?

나: 그 시간에는 갈이 막힐걸요. — Скорі ж за все у цей час будуть затори.

У другому реченні завдяки частці "을 걸요" мовець виражає своє припущення та прогнозування ситуації — "скорі ж за все будуть затори".

추석 전이니까 백화점에 사람이 많을 걸요. — Так як дні перед Чусоком, скорі ж за все в торгівельному центрі буде багато людей.

У поданому реченні мовець через частку "을 걸요" передає своє припущення щодо ситуації — "скорі ж за все буде багато людей".

3) Ретроспективний — виражає співвідношення між подіями, що відбулися у минулому, згадкою про минуле, з підтвердженням достовірності висловлювання.

Ретроспективний час виражається завдяки використанню дієслова з частками "더니, 던, 디, 데, 더, 습/ㅂ디다".

린다 씨가 다이어트를 하더니 날씬해졌어요.— Лінда сиділа на дієті, тому вона схудла.

수미씨는 어렸을때부터 열심히 공부하더니 노벨상까지 받았어요. — Сумі з дитинства старанно навчалася, і в результаті отримала Нобелівську премію.

В поданих реченнях як в першому так і в другому завдяки використанню частки "더니", мовець виражає співвідношення між подіями у минулому на теперішньому: "сиділа на дієті ― схудла" та в другому "старанно навчалася ― отримала Нобелівську премію".

2.1.4 Категорія стану. Стан – це граматична категорія дієслова, якою передається взаємовідношення суб'єкта й об'єкта в процесі виконання дії.

В корейській мові виділяють три категорії стану, а саме:

• Активний стан: підмет ― суб'єкт (виконавець дії) .

Наприклад:

어머니는 책을 읽습니다. ― Мати читає книгу.

학생은 학교에 갑니다. ― Учень йде до школи.

У першому реченні підмет "어머니" та у другому реченні підмет "학생" є безпосередніми виконавцями дії, що зазначається у реченні.

• Пасивний стан: підмет ― об'єкт дії. Пасивний стан використовується задля позначення дії, що виражається у реченні непрямим відмінком. Тобто дія виконується суб'єктом, який виражений у реченні непрямим доповненням.

В корейській мові пасивний стан формується завдяки додаванню суфіксів "이,히,리,기" до дієслова дії, а вибір суфіксу для кожного дієслова є індивідуальним залежно від приголосної (голосної) у кінці основи дієслова.

Наприклад:

저기 서울타워가 보입니다. ― Там видніється Сеульська вежа.

마이클이 반장으로 뽑혔습니다. ― Майкл був обраний старостою.

도둑이 경찰에게 잡혔습니다. ― Крадій був затриманий поліцією.

У представлених вище реченнях ми можемо побачити, як такі дієслова, як 보다 – дивитися, 뽑다― обирати, 잡다 ― ловити, при додаванні суфіксів пасивності перетворюються у слова: 보이다 ― виднітися, 뽑히다 ― бути обраним, 잡히다 ― бути спійманим.

Також пасивний час може виражатися через граматичну конструкцію " - 아/어지다", яка додається до дієслова стану.

Подібно до попередньої пасивної форми, в якій до дієслова було додано суфікси, ця конструкція також використовується, коли дія чи поведінка суб'єкта відбувається або через дію, виконану кимось іншим або через якусь іншу непряму дію, вчинену якоюсь людиною.

가을이 돼서 날씨가 추워졌어요. — Настала осінь, тому похолоднішало.

커피가 다 쏟아졌어요. ― Кава вся розлилася.

У цих двох реченнях використовуються слова 춥다 —бути холодним, та 쏟다 — розливати, з додаванням граматичної конструкції - 아/어지다, завдяки чому ці слова виражаються як: 추워지다 — похолоднішати, та 쏟아지다 — розлитися.

Також пасивний час в корейській мові може виражатися через ще одну граматичну конструкцію: " - 게 되다". Конструкція додається до дієслова дії та використовується для вираження пасивності у випадках, коли немає самої волі чи наміру суб'єкта.

Наприклад:

친구가 그 가게를 좋아하니까 저도 자주 오게 되었습니다.

— Мій друг полюбляє той магазин, тому я також почав частішу туди ходити.

작년부터 한국에 살고 되었습니다.

— З минулого року я почав жити в Кореї.

В поданих вище реченнях до слів 살다― жити, та 오다 — приходити було додано граматичну конструкцію пасивного стану « - 게 하다», завдяки якій можна виразити пасивний стан 살게 되다― став жити, 오게 되다 — став ходити.

Каузативний стан.

Каузативний — позначає дії, яка виконується над об'єктом, вираженим у реченні прямим або непрямим додатком, в такому випадку суб'єкт-підмет не є

виконавцем дії, а лише спонукає до дії, стимулює до дії іншого суб'єкта, дозволяє дію іншого суб'єкта, який, будучи об'єктом спонукання, є реальним виконавцем дії.

Так, каузативний стан в корейському реченні може бути виражений через суфікси – 이/히/리/우/추 до основи дієслова.

Для утворення таких речень каузативного стану, використовуються такі конструкції:

Перший спосіб:

"명사 2+ 이/가 명사 1 +을/를 동사+ -이/히/리/기/우/추"

Наприклад:

마이클 씨는 린다 씨를 웃겼습니다. — Майкл розсмішив Лінду.

어머니는 아이들을 깨웠습니다. — Мати розбудила дітей.

У цих двох реченнях такі слова як 웃다— сміятися та 깨다— прокидатись, вживаються у каузативному стані, а саме: 웃기다— розсмішити, 깨우다— розбудити.

У випадку вживання цієї конструкції у першому реченні «Майкл розсмішив Лінду» ми можемо бачити що Майкл здійснює дію саме на Лінду, він її розсмішив. Так само і у другому реченні «Мати розбудила дітей» ми можемо бачити, що мати здійснює дії безпосередньо на дітей, вона їх розбудила.

Другий спосіб:

" 명사 3+ 이/가 명사 1+에게 명사 3+을/를 동사+ -이/히/리/기/우/추"

Наприклад:

어머니가 아이에게 예쁜 옷을 입힙니다. — Мати одягає дитину у гарний одяг.

선생님은 학생들에게 역사 책을 읽힙니다. — Вчитель читає книгу з історії учням.

У поданих вище реченнях дієслова "입다" ― читати та "읽다" ― читати, використовуються у каузативі як: 입히다― одягати (когось) та 읽히다― читати (комусь).

У випадку вживання цієї конструкції на відмінну від першої, у реченні « Мати вдягає дитину у гарний одяг», мати виконує дію не безпосередньо на дитину, а на одяг, вона одягає дитину. У другому прикладі так само «Вчитель читає книгу з історії учням». Вчитель не виконує дії над учнями, а виконує на книгу, він її читає для учнів.

Також каузативний стан в корейській мові може виражатися через граматичну конструкцію "-게 하다".

Для утворення таких речень каузативного стану, використовуються такі конструкції:

"명사 1+이/가 명사 2+을/를 동사- 게 하다"

Наприклад:

지민 씨는 수미 씨를 행복하게 합니다. ― Джимін зробив Сумі щасливою.

선생님께서는 학생들은 10 분동안 쉬게 하셨습니다. ―Вчитель дав учням відпочити 10 хвилин.

В поданих реченнях слова 행복하다 ― бути щасливим та 쉬다 ― відпочивати виражаються як 행복하게 하다 ― робити щасливим та 쉬게 하다― давати відпочивати. В цьому випадку на відміну від першого ми можемо бачити, що у реченні "Джимін зробив Сумі щасливою» та у реченні "Вчитель дав учням відпочити 10 хвилин", "Джимін" та "Вчитель" не виконують дію безпосередньо, а лише підштовхують до виконання цієї дії іншою особою, в першому реченні ― це "Сумі", а у другому ― це "учні".

2.1.5 Видові та аспектуальні форми дієслова. Видові і аспектуальні форми дієслова ― це ряд форм, які служать для вираження таких співзначень, які можуть бути семантично співвіднесені з категорією виду і аспекту, але не є повнозначною категорією.

Видові форми дієслова ― служать для вираження спеціальними граматичними засобами таких спізначень, які можуть бути семантично співвіднесені з категоріальними формами виду.

Виділяють 5 видових форм:

1) *Тривалий вид* (-고 있다, - 고 계시다) ― характеризує дію як процес в його розвитку, як продовжуваний у часі і не завершений до моменту мовлення або у будь-який інший момент мовлення.

Наприклад:

어제 두 시간동안 숙제를 하고 있었어요.― Вчора на протязі двох годин робив домашнє завдання.

지금 한국 소솔책을 읽고 있어요. ― Зараз я читаю корейській роман.

В поданих реченнях завдяки конструкції "-고 있다" мовець показує що дія, про яку йде мова, відбувалася або відбувається на протязі якогось періоду часу. Так у першому реченні закінчення "하고 있었어요" ― "робив" показує, що дія відбувалася деякий час. І у другому реченні закінчення "읽고 있어요" ― "читаю" показує, що дія відбувається в момент мовлення і продовжується на протязі якогось періоду часу.

2) *Граничний вид* (-고 말다) ― виражає абстрактне значення межі дії, після досягнення якої дія має закінчитися.

Наприклад:

숙제를 끝내려고 했지만 포기하고 말았어요. ― Я збирався зробити домашнє завдання, але залишив це.

요즘 잠을 잘 자지 않아서 건강이 나빠지고 말았어요. ― Останнім часом мало спав, тому в результаті погіршилося здоров’я.

В поданих реченнях завдяки граматичній конструкції " - 고 말다" , ми можемо бачити як в першому реченні "포기하고 말았어요" ― «здався», та в другому "나빠지고 말았어요" ― "погіршилося", показують, що дія вже виникла і закінчилася.

3) *Доконаний вид попередньої дії* (- 고 나서, - 고 나니) ― представляє попередню як повністю завершену і може бути у складі лише середнього присудка.

Наприклад:

일을 다 끝나고 나서 쉬어요. ― Після того, як закінчую всю роботу, відпочиваю.

아침을 먹고 나서 신문을 봐요. ― Після того як поснідаю, читаю газету.

В поданих реченнях ми можемо бачити, що завдяки граматичній конструкції " - 고 나서", яка завжди стоїть в середині речення, ми можемо показати завершеність однієї дії, після якої настає інша. Так у першому реченні "일을 다 끝나고 나서" ― "після закінчення всієї роботи", та у другому реченні "먹고 나서"― "після того, як поїв", ми можемо бачити повне завершення однієї дії у першій частині речення та початку нової дії у другій частині речення.

4) *Бажальний вид* (-고 싶다) ― представляє дію як бажану.

Наприклад:

주말에 영화를 보고 싶어요. ― На вихідних хочу подивитися фільм.

한국말을 잘 못 해요. 한국말을 잘 하고 싶어요. ― Я погано знаю корейську мову. Хочу добре володіти корейською мовою.

В поданих реченнях завдяки граматичній формі " - 고 싶다" мовець виражає своє бажання до виконання конкретної дії, так у першому реченні "보고 싶어요" ― хочу подивитися», "하고 싶어요" ― "хочу володіти" чітко показано бажання мовця.

5) *Багаторазовий вид* (- 곤하다) ― означає багатократно повторювану дію.

Наприклад:

주말에 한국 요리를 하곤 해요. ― На вихідних я зазвичай готую корейські страви.

대학교에 입학하기 전에 노래를 많이 하곤 했어요. ― До вступу до університету я багато співала.

Таким чином у поданих реченнях "요리를 하곤 해요" — "готую" та "노래를 많이 하곤 했어요" — "багато співала" , мовець показує, що дії, про які йде мова, були виконані неодноразово.

Аспектуальні форми дієслова — це форми, які служать для вираження таких співзначень, які співставні з категоріальними формами способу дії і відображають різні відтінки характеру виконання дії.

- Форми аспекту результативності дії:

1.아/어가지고 — значення набуття ;

Наприклад:

숙제를 해 가지고 왔어요. — Прийшов зі зробленим домашнім завданням.

가방을 사 가지고 친구 집에 갔어요. — Пішов у гості до друга купивши сумку.

2.아/어 나다 — значення виникнення, виходу;

Наприклад:

커피를 쏟아났어요. — Розлив каву.

교통 난 후에 살아났어요. — Після аварії залишився живим.

3. 아/어 나서다 — значення виступу, початку;

Наприклад:

그 사람은 싸워 나섰어요. — Та людина у сутичці виступала у перших рядах.

4.아/어 넣다 — направленість дії всередину;

노트를 사 주머니에 넣었어요.— Купив записник та поклав його до кишені.

종이비행기를 접어 넣었어요. — Склав паперового літака.

5. 아/어 놓다 — значення віддачі, визволення;

이 위에 올려놓으세요. — Покладіть будь-ласка сюди зверху.

6.아/어 내다 — значення виявлення, віддачі;

그 사람이 비밀을 알아냈어요. — Та людина дізналася таємницю.

7. 아/어 두다 — значення завчасності;

편지를 써 두었어요. — Написав та залишив лист.

8. 아/어 먹다 — присвоєння або вчинення негативної дії;

그 사람의 핸드폰을 써먹었어요. — Використав телефон тієї людини.

9.아/어 버리다 — значення втрати, закінчення ;

그 책을 읽어 버렸어요. — Дочитав ту книгу.

10.아/어치우다 — доведення дії до кінця.

민수씨는 혼자 다 먹었어요. — Мінсу з'їв все сам.

- Форми аспекту тривалості дії :

1) 아/어 가다 — направленість в майбутнє;

내일 사전을 가지고 학교에 가요. — Завтра піду школи взявши словник.

2) 아/어 나가다 — просування, розвиток;

그 메모를 지워 나갔어요. — Стер ті записи.

3) 아/어 오다 — направленість із минулого;

주스를 사 왔어요. — Приніс куплений сік.

4) 아/어있다, 계시다 — тривалий стан

하루종일 숙제를 하고 있어요. — Весь день роблю домашнє завдання.

- Форми аспекту інтенсивності дії:

아/어 대다 — має завжди негативне значення

왜 이렇게 많이 과자를 먹어 대요? — Чому ти так багато їси печива?

- Форма аспекту цілеспрямованості дії

아/어 주다

남자는 여자한체 꽃을 사 줬어요. — Хлопець купив дівчині квіти.

- Форми аспекту випробувальної дії

아/어 보다

한국에 가 봤어요? — Ти їздив до Кореї?

У формі дієслова можуть вживатися одночасно і видові, і аспектуальні форми. В таких випадках видова форма пишеться останньою.

Наприклад: 친구는 커피를 한 잔 사 주었는데 저는 그 커피 잔을 책상 위에 올려 놓았어요. ― Друг купив мені каву, я поставила каву на стіл.

2.1.6 Категорія часу. Категорія часу в корейській мові включає в себе: *Теперішній час (현재)* в корейській мові включає в себе:

• Власне теперішній час (інклюзивний) — дія відбувається в момент мовлення.

Наприклад:

선생님은 책을 읽습니다. ― Вчитель читає книгу.

어머니는 케이크를 만듭니다. ― Мати готує торт.

В поданих реченнях слова "읽습니다" ― "читає" та "만듭니다" ― "готує", використовуються в теперішньому часі за допомогою ввічливо-неофіційного стилю. В момент коли мовець говорить про це, дія виконується в саме цей час іншою особою.

- Ексклюзивний теперішній час ― виключає момент мовлення з діапазону дії.

  아침에 항상 운동을 해요. ― Вранці завжди роблю фізичні вправи.

- Футуральний теперішній — характеризує факт, здійснення якого очікується або передбачається.

감기에 걸리면 차를 마셔요. ― Якщо з'являється простуда, то буду пити чай.

- Розповідний теперішній ― характеризує факт, що мав місце в минулому.

  어렸을 때부터 과일을 좋아해요. ― З дитинства полюбляю фрукти.

- Нейтральний теперішній час ― абстрагується від конкретного часу і не співвідноситься з певним моментом мовлення.

Наприклад:

아침에 일곱 시에 일어나요. — Прокидаюсь о сьомій ранку.

민수 씨는 고등학교에 다녀요. — Мінсу ходить до старшої школи.

В поданих реченнях мовець говорячи про дії не має на увазі що дії виконуються у даний момент. Мовець у реченні "Прокидаюсь о сьомій ранку. " та у реченні "Мінсу ходить до старшої школи" говорить про дії, що відбуваються регулярно, а не в даний момент мовлення.

•*Майбутній час (미래)* — дія чи ситуація, про яку йдеться відбудеться після закінчення моменту мовлення.

Майбутній час в корейській мові поділяється на:

- Власне майбутній час— характеризує певну дію, стан або ознаку в майбутньому, що відноситься до першої або другої особи.

저녁에 자족과 함께 극장에 갈 겁니다.

— Увечері я з сім'єю піду до кінотеатру.

제가 이 책을 읽을게요. — Я прочитаю цю книгу.

В поданих реченнях завдяки часткам майбутнього часу " 갈 겁니다" — "піду" та"읽을게요" — "почитаю", мовець показує що дія буде відбуватися у майбутньому часі і вона буд відноситися до першої особи однини, тобто до мовця.

- Презентне-гіпотетичний майбутній — позначає припущену дію стан або ознаку у теперішньому часі, але відносить дію до майбутнього часу.

제가 출장을 가겠습니다. — Я поїду у відрядження.

삼십분 후에 공항에 도착하겠습니다. — Через тридцять хвилин ми прибуваємо до аеропорта.

- Претеритне-гіпотетичний майбутній — позначає припущену дію, стан або ознаку у минулому часі.

린다씨는 수미씨를 만났을 거예요. — Здається Лінда зустріла Сумі учора.

밖에 아주 추웠을 거예요. — Здається вулиці дуже холодно.

У поданих реченнях в конструкціях "만났을 거예요" — «здається зустрічався» та "추웠을 거예요" — здається холодно, використовується минули

час "-았/었/였", але при цьому дія не відноситься до минулого, а позначає припущення мовця щодо можливості здійснення цієї дії у минулому.

Минулий час (관거) — дія передує моменту мовлення, тобто дія мала місце або почалась до моменту розповіді.

Минулий час в корейській мові поділяється на:

- Власне минулий час — вираження дії, що передує моменту мовлення.

  Наприклад:

  어제 공원에서 친구를 만났어요.— Учора в парку зустрів друга.

  오늘 아침에 운동을 했어요. — Сьогодні вранці займався спортом.

  В поданих реченнях конструкціями "만났어요" — "зустрів", та "운동을 했어요" — "займався спортом" мовець повідомляє про події, що мали місце у минулому.

- Минулий результативний час — відображає дію, яка закінчилася в минулому, а її результат продовжується досі.

  Наприклад:

비를 맞았어요. 그래서 옷이 다 젖었어요. — Потрапив під дощ. Тому одяг весь промокнув.

어머니는 맛있는 음식을 만들었어요. — Мати приготувала смачну страву.

В поданих реченнях словосполучення "옷이 젖었어요" — "одяг промокнув" в першому, та "음식을 만들었어요" — "їжу приготували" в другому, мовець говорить про події, які мали місце у милому, але їх результат проявляється у теперішньому.

Так у першому реченні "Тому одяг весь промокнув" — одяг промокнув, але він досі є мокрим, так і у другому реченні "Мати приготувала смачну страву" — мати готувала у минулому, а приготована їжа є результатом дії, що була виконана у минулому.

- Розширений минулий час — має позачасове значення і включає момент дії, позначає стан, в якому знаходиться суб'єкт в момент дії.

오랜만에 친구를 마나서 너무 행복했어요.

— Я був дуже радісний, оскільки зустрів друга, з яким давно не бачився.

공포 영화 보기 때문에 너무 무서웠어요. — Через перегляд фільму жахів, було дуже страшно.

Давньо-минулий час — відображає минулу дію, яка передує іншій минулій дії.

1. Аористичний — позначає дію, що мала місце в минулому; портативна значення форми проявляється в тому, що дія позначається як процес, що відбувається або відбувався в минулому, при чому результат цього процес роз'єднаний з планом теперішнього.

2.Віддалений давньоминулий час — позначає дію, що мала місце в більш-менш віддаленому минулому. Віддаленість часто підкреслюють лексичні показники

3. Передминулий час — позначає дію, що має місце в минулому раніше іншої дії, згаданої в контексті раніше або пізніше даної дії.

5) Припущений минулий час (았겠)— позначає припущену закінчені дію в минулому (그럼, 돈을 많이 벌었겠어요 — ну мабуть ти грошей багато заробив). Гіпотетичність можуть посилювати модальні слова, закінченість дії підкреслюють лексичні показники.

Припущений давньоминулий час (았었겠) — позначає припущену закінчену дію, що мала місце в більш-менш віддаленому минулому.

그때 그는 나를 가만히 두었었겠다 — Він очевидно тоді залишив би мене в спокої)

2.2 Граматичні категорії дієслова в українській мові

2.2.1 Категорія способу дії. Категорія способу — це граматична категорія, що виражає відношення дії до дійсності, і це відношення встановлюється тим, хто говорить.

Категорія способу містить:

1. Форми дійсного способу;
2. Форми умовного способу;
3. Форми наказового способу.

1) *Дійсний спосіб:*

Дієслова, що відносяться до дійсного способу, позначають події, які відбуваються, які вже відбулися і які будуть відбуватися у майбутньому.

Наприклад:

Сестра дивиться телевізор.

Друг іде до бібліотеки.

У поданих вище реченнях дієслова "дивиться" та "іде" використовуються у теперішньому часі, і дія виконується у момент мовлення.

Наприклад:

Школяр пішов у магазин.

Книга лежала на полиці.

У поданих реченнях дієслова "пішов" та "лежала" використовуються у минулому часі, тобто той хто говорить, відносить цю дію до минулого.

Наприклад:

Я піду до школи завтра.

Я не зустрінуся з подругою.

У цих двох реченнях дієслова "піду" та "зустрінуся" позначають, що мовець говорить про події які вірогідно відбудуться або не відбудуться у майбутньому. Також як ми могли бачити у прикладах, наведених вище, категорія дійсного способу тісно пов'язана з категорією часу, і вона існує тільки в його формах.

2) *Умовний спосіб.*

Умовний спосіб дієслова виражає дію ірреальну, тобто ту, що буде можливою за певних умов.

Наприклад:

Якби я гарно співала, я б стала співачкою.

Якби ми пішли до лісу, то назбирали б грибів.

Якщо подивитися на подані вище приклади, то можна побачити, що умовний спосіб у цих реченнях виражається через дієслово у минулому часі «співала» в першому реченні і "пішли" у другому, та з часткою "б" або "би".

Слід зазначити, що частка "б" або "би" завжди пишеться окремо від дієслів з якими утворює цей умовний спосіб.

Вона може стояти після дієслова та перед ним, а також може бути відокремленою від дієслова іншими словами.

Наприклад:

Якби я міг, то поїхав би з ними.

Якщо ти не був таким лінивим, то зміг б стати відмінником.

3)Наказовий спосіб.

Так дієслова які виражають наказ, прохання, пораду, заклик, застереження, тобто спонукання до дії відносяться до категорії наказового способу.

Наприклад:

Надішліть будь-ласка повідомлення.

Купи книгу з історії.

У поданих реченнях дієслова "надішліть" та "купи" використовуються мовцем задля того, аби заохотити іншу людину до конкретної дії.

Також форми наказового способу утворюються від основи теперішнього часу за допомоги закінчень:

1. Закінчення другої особи однини виражає закінчення "-и" , а також нульове закінчення.

Наприклад: Напиши мені листа.

Дістань інший зошит.

Так, у першому реченні у слові «напиши» використовується закінчення "и" другої особи однини "ти". А у другому реченні використовується слово "дістань" зі значенням другої особи однини "ти" з нульовим закінченням.

2. Закінчення другої особи множини " -іть (-іте), -те".

Наприклад:

Прочитайте будь-ласка цей уривок.

Скажіть, хто це зробив?

У першому реченні дієслово «прочитайте» використовується зі значенням другої особи множини «ви» з закінченням "-те".

У другому реченні дієслово «скажіть» використовується зі значенням другої особи множини «ви» з закінченням "-іть".

3. Форма першої особи множини утворюється за допомоги закінчень "-имо (-ім), -мо".

Наприклад:

Давайте вирішимо хто з нас піде першим до дошки.

Пишімо чітко та ясно.

Так, у першому реченні дієслово "вирішимо" використовується зі значенням першої особи множини "ми" з закінченням "-имо".

В другому реченні дієслово "пишімо" використовується у першій особі множини "ми" з закінченням "-імо".

Третя особа множини і однини утворюється поєднанням частки хай (нехай) із дієсловами третьої особи однини чи множини теперішнього або майбутнього часу доконаного виду: хай (нехай) принесе, хай (нехай) заспіває, хай (нехай) принесуть, хай (нехай) заспівають.

Наприклад:

Нехай вони побачать це.

Хай він заспіває цю пісню.

Так у першому реченні задля утворення наказової форми використовується слово «нехай» та дієслово «побачать» третьої особи множити.

У другому реченні для того аби утворити наказову форму використовується слово "хай" з дієсловом третьої особи однини—" заспіває".

Переважна більшість дієслів української мови може виступати у формах наказового способу. Дієслова, які позначають дію або стани неживих предметів, а також процеси, не можуть утворювати форми наказового способу.

Наприклад:

Вже почало вечоріти.

О п’ятій ранку починає світати.

В поданих реченнях ми не можемо використовувати наказовий спосіб оскільки такі дії як "вечоріти" та "світати" не залежать від волі мовця.

2.2.2 Граматична категорія виду в українській мові. Дієслівна категорія виду виражає дію з погляду не те, як вона розвивається в часі.

Саме за допомогою категорії виду передається дія, яка є вже реалізована чи спрямована на реалізацію, або дія яка є постійною, безперервною, і перебуває в процесі розгортання і становлення.

Видові значення наявні в усіх дієсловах. Залежно від контексту вони можуть бути доконаного або недоконаного виду.

Форми доконаного виду виражають дію, що має певну межу тривання, тобто мовець ставить конкретну межу, яка позначає де закінчуються дія.

Форми доконаного виду поділяються на:

1) Дію, яка є повністю завершеною чи завершеною на певному етапі виконання.

Наприклад:

Вчора випало багато снігу.

Дитина заплакала через те, що зламалася іграшка.

Так у поданому першому реченні дієслово «випало» позначає дію, яка є повністю завершеною ― "сніг випав".

У другому реченні дієслова "заплакала" та "зламалася" позначають дію, яка вже відбулася і закінчилася у минулому.

2) Дію, яка повторюється до певної межі.

Наприклад:

Поробив домашнє завдання.

Пописав твір.

У поданих реченнях дієслова "поробив" у першому та «пописав» у другому реченні вказують на дію, яка повторюється до певної межи.

3) Дію одноразову або раптову. (стукнув, смикнув, крикнув).

Він крикнув їй "постій".

Я смикнув за ланцюг.

У поданих реченнях дієслова «крикнув» у першому реченні та «смикнув» у другому виражають одноразову дію, яка виникла один раз у минулому.

Форми недоконаного виду виражають дію, що перебуває в процесі виконання (здійснення), незавершеної повторюваності:

Наприклад:

Світло вимикають о 12 годині.

Двері до бібліотеки зачиняють о 9 годині.

В поданих реченнях дієслова "вимикають" та "зачинають" використовується зі значенням незавершеної повторювальності.

Багаторазовість дії.

Наприклад:

Я стукав у двері до тих пір, доки не відчинили.

Я повторював слова кожного ранку.

В поданих реченнях дієслова "стукав" та "повторював" використовуються у формі багаторазової дії.

Видове значення не впливає на саму семантику дієслова. Тобто сенс слова ніяк не змінюється, а замінюється лише структура.

Тож те саме дієслово може мати як доконаний, так і недоконаний вид.

Дієслова, які є тотожні за своїм лексичним значенням і мають тільки різний вид, можуть створювати видові пари.

Наприклад:

Розповідати — розповісти;

Я люблю розповідати про цей випадок.

Я хочу розповісти про цей випадок.

Писати — написати.

Завтра я буду писати листа.

Мені потрібно написати листа.

Формальне вираження виду при цьому може бути морфологічним або контекстуальним.

До морфологічного засобу вираження виду належить:

1) Суфіксальний спосіб творення.

При суфіксальному способі творення відбувається чергування або зміна суфіксів співвідносних основ: "-овува-/-ува-(-ювa-)".

Наприклад:

Перераховувати— перерахувати.

З наступного місяця будуть перераховувати виплати.

Треба перерахувати виплати до завтра.

Розформовувати — розформовувати.

Слід не розформовувати загін, а переробити план дій.

Він сказав розформувати цей загін.

У поданих реченнях завдяки чергуванні суфіксів "-ювa" на суфікс "-ува" у першому та другому реченні відбуваються зміни у дієслові та у змісті речення.

Чергування з використанням суфіксів" -ува- (-ювa-) / -и-(-і-)".

Наприклад:

Збільшувати — збільшити.

З наступного року ми плануємо збільшувати кількість нашого товару.

Нам слід збільшити кількість нашого товару.

Покращувати —покращити.

В поданих реченнях відбувається чергування суфіксів "-ува" у першому реченні, на суфікс "-и", що представлений у другому реченні.

Вони будуть покращувати умови проживання.

Їм слід покращити умови проживання.

В поданих вище реченнях виражається чергування суфіксу "-ува" та суфіксу "-и" у другому реченні.

Чергування суфіксів "*-ува- /-а-*".

Наприклад:

Роз’єднувати — роз’єднати.

Не слід роз’єднувати ці дроти.

Треба роз’єднати цей дріт.

У першому реченні дієслово використовується з суфіксом "-ува", а у другому з суфіксом "а".

Запитувати — запитати.

Не слід запитувати це питання.

Я хочу запитати це питання.

У першому реченні використовується дієслово з суфіксом "-ува" а у другому те ж саме дієслово використовується з суфіксом "-а".

Чергування суфіксів "-а- / -ну-" задля позначення одноразовості та раптовості дії.

Наприклад:

Відкидати — відкинути.

Не слід відкидати цю ідею.

Треба відкинути цей план.

У першому реченні дієслово використовується з суфіксом "-а", а у другому те ж саме дієслово вже використовується з суфіксом "-ну". Таким чином відбувається чергування суфіксу "- а" на суфікс "ну".

2) Префіксальний спосіб творення дієслів.

Для творення дієслів доконаного виду від співвідносних основ дієслів недоконаного виду найчастіше використовуються такі префікси, як — "в-, з-,с, за-, на-, по-, про- ."

Слід зазначити що ці префікси лише змінюють вид дієслова, не вносячи в його семантику ніяких додаткових відтінків.

Наприклад:

Читати — прочитати.

Я буду читати цю книгу.

Я збираюся прочитати цю книгу.

У першому і другому реченні у використаних дієсловах "читати—прочитати", зміним є лише структура завдяки додаванню префіксу "-про". При цьому семантичне значення ніяк не змінюється.

Писати — написати.

Я буду писати листа.

Я збираюся написати листа.

Серед поданих реченнях у другому використовується префікс "-на", який додається до дієслова. Таким чином слово "писати" перетворюється на слово "написати".

Префіксальний спосіб є одним з найпродуктивніших задля творення дієслів доконаного виду.

Проте не кожний префікс може бути саме видо-творчим.

Більшість із них є словотворчими. Такі префікси вносять у семантику дієслова додатковий відтінок, розширюють або звужують його лексичне значення.

3)Комбінований спосіб творення .

Саме таким способом творяться видові пари: безпрефіксне дієслово недоконаного виду — співвідносне префіксальне дієслово доконаного виду зі зміною або чергуванням суфікса основи.

Наприклад:

Робити домашнє завдання.

Зробити домашнє завдання.

Таким чином у поданих реченнях відбувається зміна "робити—зробити", дієслово недоконаного виду змінюється на дієслово доконаного виду з префіксом "з-".

Ловити рибу.

Зловити рибу.

У поданих реченнях дієслово недоконаного виду "ловити" змінюється на дієслово доконаного виду "зловити" з префіксом" з-".

У ряді випадків творення видових пар супроводжується чергуванням кінцевих приголосних основи та кореневих голосних.

Наприклад:

Заробити ще більше грошей.

Заробляти ще більше грошей.

У поданих реченнях ми можемо бачити, що дієслово у першому та другому реченні відрізняється кінцевими приголосними основами. Так "заробити" у першому реченні виражається як "заробляти" у другому.

4) Семантичне зближення різно-кореневих основ:

Наприклад:

Я не хочу говорити про це.

Я хочу тобі сказати про це.

Таким чином у першому реченні використовується слово "говорити", а у другому використовується слово "сказати", які є сематично схожими але різними за структурою.

Наприклад:

Ходити до школи.

Слід зазначити, що дієслова недоконаного виду мають три часові форми:

Теперішній час.

Я зустрічаю друга.

Я йду до кафе.

Минулий час.

Я читав ту книгу учора.

Я ходив у кіно з друзями.

Майбутній час.

Я піду до школи завтра.

Я буду чекати на тебе біля виходу.

Що стосується дієслів доконаного виду, то вони мають минулий і простий майбутній час.

Я вирішив це питання учора.

Я зроблю цю роботу завтра.

2.2.3 Категорія особи й числа. Категорія особи виражає відношення дії до дійової особи. Вона тісно пов'язана з категорією особи займенника.

Наприклад:

Пишу — я пишу,

Чекаєш — ти чекаєш тощо.

У поданих вище реченнях слово "пишу" у першому та слово "чекаєш" у другому, ніяк не змінюються ні за семантикою ні за структурою. Різниця полягає лише у використанні слів "я" у першому реченні, та "ти" у другому.

Варто також зазначити, що якщо дійова особа є тією особою, що розповідає про дію, то дієслово вживається у формі 1-ї особи однини або множини.

Наприклад:

Я гуляю по парку восени.

Я бачила ту людину учора.

У поданих реченнях розповідь ведеться від першої особи і дієслова "гуляти" та "бачити" використовується у формі першої особи однини — "гуляю" у першому реченні, та "бачила" у другому реченні.

Якщо дійовою особою є не той, хто говорить, а співбесідник, до якого безпосередньо звертається мовець, то дієслово вживається у формі 2-ї особи однини або множини.

Наприклад:

Ти знаєш що тобі слід зробити.

Ви завжди купуєте саме цю газету.

У поданих реченнях дієслова "знати" та "купувати" використовується у формі другої особи множити, як "знаєш" у першому реченні, та "купуєте" у другому реченні.

Також важливим є той факт, що дієслово, яке позначає дію, у виконанні якої дійова особа не бере участі, а про неї розповідає та людина, хто говорить, до ця дія належить до 3-ї особи однини або множини.

Наприклад:

Вона знає це місце.

Він тільки що купив цю книгу.

У поданих реченнях дійова особа не бере ніякої участі, а лише є тим, про кого йде мова.

Слід зазначити, що особові форми у певних стилістично зумовлених ситуаціях можуть бути уживаними одна замість іншої.

1. Форми 1-ї особи множини можуть уживатися замість 1-ї особи однини у випадку, якщо той, хто говорить, не хоче виділяти себе з числа своїх читачів або слухачів.

Наприклад:

Давайте прочитаємо це речення.

Подивимося і вирішимо як краще зробити.

У поданих реченнях мовець не говорить про себе або про когось іншого, він звертається до аудиторії і пропонує виконати дію разом. Таким чином у першому реченні цей заклик виражає "давайте прочитаємо", а у другому ─ "подивимося і вирішимо".

Це є характерним для використанні в наукових творах, лекціях та доповідях;

2. Форми 1-ї особи множини вживаються в значенні 2-ї особи однини і множини.

Це форма є тою, що виражає співчутливе ставлення до співбесідника.

Перша форми 2-ї особи однини спеціально замінюються формами другої особи множини. Це виражається так званим звертанням на «ви».

Воно є формою ввічливості і використовується як звертання до незнайомої особи, молодших віком до старших, дітей до батьків.

Наприклад:

Я купила це саме для вас.

Професоре, а ви знаєте про такий феномен?

В поданих реченнях чітко прослідкується ввічливе відношення до співбесідника.

2.2.4 Категорія стану. В українській мові категорія стану властива не всім дієсловам, а лише тільки перехідним і співвідносним з ними неперехідним, які утворені за допомогою постфікса" -ся. "

Тож таким дієслова категорія стану не властива:

Неперехідним дієсловам без постфікса "–ся. "

Наприклад:

Стояти, чекати, вірити, любити ;

Дієсловам з таким постфіксом як " –ся ", що є утвореним від неперехідних дієслів.

Наприклад: сміється, дивується, дивиться.

Безособовим дієсловам, що закінчуються на "–ся", а також особовим дієсловам, що вживаються в значенні безособових.

Наприклад:

Дивиться, хочеться, розвидняється;

Дієсловам, які закнічуються на "–ся", і не мають співвідносних перехідних дієслів.

Наприклад:

Не боїться, усміхається, гордиться.

Слід зазначити, що в українській мові розрізняється два стани— це *активний* і *пасивний* .

Також існує окрема група — *зворотні дієслова*, в яких пасивне значення формується постфіксом "–ся".

Активний стан притаманний усім перехідним дієсловам, які позначають дію, спрямовану на прямий додаток — іменник у формі знахідного відмінка без прийменника:

Учень приніс книгу для вчителя.

Мати купила нову сумку.

В першому реченні "учень", та у другому — "мати" є прямими виконувачами дії, і свою дію вони спрямовують на додаток, що знаходиться у формі знахідного відмінку, а саме "кого? – книгу" та у другому реченні "кого? – сумку".

Пасивний стан мають неперехідні дієслова з постфіксом –ся. Вони означають дію, яка є спрямованою на об'єкт, що виступає в реченні у функції підмета. А справжня дійова особа у таких пасивних конструкціях виконує роль додатка, який виражається іменником у формі орудного відмінка додавання без прийменника:

На конференції науковцями розглядалося важливе питання.

Вікно було відкрите учнями ще з учора.

В поданих прикладах слова "розглядалося" у першому реченні та слово «відкрите» у другому — дія є спрямованою на об’єкт, а саме "питання розглядалося" та "вікно біло відкрито", і дія була виконана в першому реченні "науковцями" , а в другому "учнями". Тобто ці слова стоять у орудному відмінку і прийменник у цьому випадку не додається.

Що стосується зворотніх дієслів, то вони позначають дію, яка є спрямованою саме на дійову особу.

Залежності від лексичного зв'язку з іншими словами в реченні зворотні дієслова діляться на такі підгрупи:

1. Власне-зворотні дієслова.

Ці дієслова виражають конкретну дію, виконавцем якої є дійова особа, на яку ця дія й поширюється з додаванням постфіксу "–ся".

Наприклад:

Вона полюбляє вдягатися гарно та зі смаком.

Він не звик дивитися телевізор.

У поданих реченнях дієслова "вдягатися" у першому реченні та "дивитися" у другому, виражають конкретну дію, яка виконується дійовою особою.

2. Непрямо-зворотні дієслова.

Дія, яка передається непрямо-зворотніми дієсловами, виконується дійовою особою, а об'єкт дії виступає у функції непрямого додатка або зовсім є опущений.

Наприклад:

Оскільки прийдуть гості то нам треба прибрати.

Оскільки прийдуть гості то нам треба прибрати вдома.

У першому реченні об’єкт дії "вдома" є опущеним, а в другому реченні об’єкт дії виступає у формі непрямого додатку.

3. Загально-зворотні дієслова.

Загально-зворотні дієслова вказують на внутрішній стан людини, її переживання та настрій.

Наприклад:

Не треба гніватися через це.

Не слід турбуватися з цього приводу.

У поданих реченнях дієслова "гніватися" та "турбуватися" саме передають і вказують на внутрішній стан мовця або співбесідника.

4. Безоб'єктно-зворотні дієслова.

Безоб’єктно-зворотні дієслова виражають дію, що є постійною та властивою дійовій особі.

Наприклад:

Папороть цвіте лише в одну ніч.

Сонце сходить на півночі.

В поданих реченнях дієслова "цвіте" у першому реченні, та "сходить" у другому, виражають дії що є властивими дійовій особі і відбуваються вони постійно. Тобто" папороть цвіте" та "сонце сходить".

5. Взаємно-зворотні дієслова.

Взаємо-зворотні дієсловами позначають дію, яку виконують дві або кілька дійових осіб, кожна з яких є одночасно і об'єктом, а дії суб'єктів є спрямованими один на одного.

Наприклад:

Я полюбляю переписуватися з сестрою.

Я зустрінусь з подругою в парку.

В поданих реченнях дієслова «переписуватися» та «зустрінусь» хоч і були сказані мовцем, проте включають в себе дії суб’єктів, спрямовані одна на одну.

2.2.5 Категорія перехідності/неперехідності. Перехідність і неперехідність — це лексико-граматична категорія, яка є тісно пов'язаною з дієслівною семантикою.

Усі дієслова в українській мові поділяються на перехідні і неперехідні.

Перехідні дієслова означають дію, яка спрямована безпосередньо на якийсь предмет.

Це може бути:

1) Якась конкретна дія, яка скерована на предмет, що зазнає певних змін унаслідок такої дії або є результатом її.

Наприклад:

Побудувати будинок.

Виконати домашнє завдання.

В поданих реченнях дієслова "побудувати" у першому реченні та "виконати" у другому, використовуються у формі перехідних дієслів. Таким чином їх значення переходить та слова, що знаходяться поруч. "Побудувати що? ― будинок". у першому реченні та "виконати що? ― домашнє завдання" у другому.

2) Дія, від якої предмет, на який вона є спрямованою, не зазнає змін.

Наприклад:

Прочитати газету.

Відвідати друзів.

3) Дія, як процес мислення, мовлення, сприймання та відчуття.

Наприклад:

Зрозуміти вивчений матеріал.

Розповідати історію.

У поданих реченнях дієслова "зрозуміти" у першому реченні, та "розповідати" у другому, передають відношення та сприйняття мовцем того чи іншого об’єкту.

2.2.6 Категорія часу. Категорія часу виражає відношення дії до моменту мовлення. У сучасній українській мові дієслова мають значення чотирьох часів, а саме: теперішнього, майбутнього, минулого і давноминулого.

- Теперішній час позначає дію, яка відбувається в момент мовлення або збігається з моментом повідомлення про неї.

Наприклад:

Студент вранці йде на навчання.

Мати готує сніданок.

В поданих реченнях дієслова "йде" у першому реченні, та "готує" у другому, виражають подію, яка відбувається у момент мовлення.

Дієслова в теперішньому часі виражають:

1) Дію, яка збігається з моментом мовлення про неї.

Наприклад:

Я йду додому.

Я читаю книгу.

В поданих реченнях дієсловами "йду" та "читаю" мовець виражає дію, яку він виконує в момент мовлення.

2) Дію, яка є тривалою або постійною.

Наприклад:

Я завжди прокидаюсь о шостій ранку.

Він постійно ходить до цього магазину.

В першому реченні дієслово "прокидаюсь" та "ходить" другому реченні позначають дію, яка виконується постійно. Також відбувається посилення завдяки словам "завжди" у першому реченні та "постійно" у другому відповідно.

3) Дію, що є властивістю істоти або предмета.

Наприклад:

Вранці на траві з’являється роса.

Зимою іде сніг.

В першому реченні дієслово "з’являється" а в другому реченні "іде", мовець виражає події які є властивістю даного предмета та явища. Таким чином поява роси є властивістю ранку, те явище, що йде сніг є властивістю зими.

Варто зазначити, що форми теперішнього часу мають значення недоконаного виду.

Вони утворюються від основи дієслів недоконаного виду. У цих формах виражається значення дійсного способу , часу, особи і числа.

Наприклад:

Вивчаю, вивчаєш, вивчає, вивчаємо, вивчаєте, вивчають.

Гуляю, гуляєш, гуляє, гуляємо, гуляєте, гуляють.

- Майбутній час.

  Майбутній час позначає дію, яка здійсниться або триватиме після розмови про неї.

  Наприклад:

  Я піду у гори на вихідних.

  Ми з друзями зустрінемося завтра.

Форми майбутнього часу можуть виражати:

1) Тривалу дію, тобто ту що є необмеженою у часі.

Наприклад:

Я дороблю домашнє завдання і піду відпочивати.

Я хочу купити цю картину.

2) Одноразову або обмежену у часі дію, що буде позначатися із вказівкою на її завершеність.

Складена форма майбутнього часу твориться за допомогою додавання до інфінітива допоміжного дієслова "бути" в особових формах.

Наприклад:

Я буду дивитися цей серіал.

Ти будеш дивитися цей серіал.

Ми будемо дивитися цей серіал.

У поданих реченнях дієслово "дивитися" залишається у своїй початковій формі, а майбутній час передається за допомогою приєднання допоміжного дієслова "бути ― буду, будеш, будемо" відповідно.

Отже, у формах майбутнього часу значення часу виражається або основою дієслова, або допоміжним дієсловом, або суфіксом-флексією, який походить від дієслова, яке є допоміжним.

- Минулий час.

Минулий час позначає дію, яка відбувалася або відбулася до моменту мовлення.

Наприклад:

Учора я бачив саме цю людину.

Я вирішив піти туди.

Форми минулого часу утворюються від основи інфінітива дієслів доконаного і недоконаного виду.

В сучасній українській мові минулий час виражається за допомогою флексій зі значенням роду в однині та числа.

Наприклад:

Він ніс квіти.

Вона несла склянку з водою.

Вони несли сумку.

Слід зазначити, що при творенні минулого часу ненаголошений суфікс "-ну- " в дієслові може зникати.

Наприклад:

Змерзнути — змерз;

Розквітнути — розквітнув.

Що стосується дієслів, які виражають раптову чи одноразову дію такий суфікс як "-ну- " зберігається.

Наприклад:

Прикрикнути — прикрикнув;

Стукнути — стукнути.

Також в українській мові так само як і в корейській, існує давноминулий час.

Давноминулий або як його ще називають передминулий час позначає дію, яка відбулася перед початком іншою минулою дії.

Наприклад:

Я ліг спати рано ввечері, але заснув тільки під ранок.

Я прочитала книгу, яку купилі ще місяць назад.

Слід зазначити, що значення давноминулого часу в реченні сприймається на основі зіставлення двох або більше дій.

Наприклад:

Я купила книгу, але не читала її.

Я зустрівся з другом, і ми випили кави.

В поданих реченнях ми можемо бачити два дієслова в реченні, які обидва знаходяться у минулому часі. Так у першому реченні наявні два дієслова у минулому часі "купила" та "читала", а у другому реченні дієслова "зустрівся" та "випили".

Давноминулий час притаманний художньому і розмовному стилям мови. А у науковому, діловому та публіцистичному стилях форми давноминулого часу дієслова не вживаються.

Отже розглянувши всі особливості та закономірності використання граматичних категорій дієслова в українській мові, ми можемо зробити висновки, що розгляд граматичних категорій та їх детальне вивчення має досить важливе значення для мовознавчих досліджень. Зокрема задля більш грамотного та точного вивчення мови, виявлення схожості та відмінності з іншими мовами.

Висновки до розділу 2

У другому практичному розділі нашою метою було виявити всі аспекти та особливості в граматичних категоріях дієслова в корейській та українських мовах, і методом порівняння з'ясувати які схожості і відмінності наявні між ними.

Таким чином ретельно проаналізувавши та описавши різні випадки прояву тієї чи іншої категорії у конкретному варіанті, ми поставили перед собою мету зрозуміти які є схожості і які є відмінності у вживанні граматичних категорій дієслів в корейській та українській мовах. що в корейській мові наявні такі граматичні категорії, як категорія комунікативної цілеспрямованості, категорія соціальної орієнтації, категорія способу дії, категорія стану, видові та аспектуальні форми дієслова та граматична категорія часу. І на прикладах, ми змогли розібрати що є характерним та унікальним для кожної окремої категорії.

Також розібравши граматичні категорії в українській мові, такі як як категорія способу дії, категорія виду, категорія особи, числа і роду, категорія стану, категорія перехідності/неперехідності, категорія часу. Ми детально на прикладах розібрали різні випадки вживання та використання тої чи іншої категорії.

Детально описавши та порівнявши у своєму дослідженні кожну граматичну категорію в корейській та українській мовах, нам вдалося більш чітко зрозуміти в чому полягають їх закономірності та особливості вживання.

ВИСНОВКИ

В нашій роботі була зроблена спроба розглянути в повній мірі питання порівняльної типології граматичних категорій дієслова у корейській і українській мовах.

Поставивши перед собою завдання, ми намагалися, наскільки це було можливо, розібратися в питаннях особливостей граматичних категорій дієслова на прикладі корейської і української мов, та зробити певні висновки з кожного аспекту.

Першим завданням, яке ми перед собою поставили було – в повній мірі розібратися з закономірністю формування та значимістю прийому порівняльного методу дослідження. Детально дослідивши та розібравшись у принципах та закономірностях поняття «порівняльна типологія», ми в нашій роботі змогли з'ясувати як дослідження цієї області дало змогу в кращій мірі з'ясувати особливості граматики корейської і української мови, що, в свою чергу, дало поштовх до ще кращого розуміння структури обох мов.

Розглянувши всі наявні особливості порівняльної типології граматичних категорій дієслова в корейській та українських мовах, ми отримали такі основні результати наукового дослідження.

1) Порівняльна типологія відіграє значну роль у правильному виявлені схожості та розбіжностей у структурній системі двох мов. Саме завдяки порівняльній типології в нас з'явилася можливість узагальнити та систематизувати знання в області теорії мови, сформувати уявлення про співвідношення ладу досліджуваної корейської та української мови.
2) Порівняння мовних аспектів корейської і української мови є яскравим прикладом того, як аглютинативна та флективна мови можуть мати схожості і відмінності у такому аспекті як «граматичні категорії дієслова».
3) При порівнянні граматичних категорій дієслова в корейській і українській мовах ми з'ясували, що в корейській мові існують такі граматичні категорії, як категорія комунікативної цілеспрямованості, категорія соціальної

орієнтації, категорія способу дії, категорія стану, видові та аспектуальні форми дієслова та граматична категорія часу. В той час в українській мові наявними є такі граматичні категорії, як категорія способу дії, категорія виду, категорія особи, числа і роду, категорія стану, категорія перехідності/неперехідності, категорія часу.

4) При порівнянні граматичних категорій корейської мови з українською, ми змогли виявити закономірність та особливості вживаннях кожної категорії та з'ясувати як цей процес може вплинути на дослідження та вивчення обох мов.

Дослідивши кожен аспект всебічно та з урахуванням всіх особливостей корейської мови, нам вдалося дійти до певних висновків, що дають нам більш чітке уявлення про важливість поняття «порівняльна типологія» та його прийом у нашому дослідженню граматичних категорій дієслова в корейській мові.

Таким чином, порівняння граматичних категорій такої частини мови як «дієслово» корейської і української мов, дало нам змогу виявити, що, не дивлячись на відносну близькість чистин мови за складом, більш глибоке їх дослідження свідчить про значну різницю між ними.

Так, обидві мови характеризуються наявністю граматичної категорії способу дії, числа, стану та часу.

В той же час такі наявні в корейській мові категорії як категорія комунікативної цілеспрямованості, категорія соціальної орієнтації та видові і аспектуальні форми дієслова не є присутні в українській мові.

І граматичні категорії особи, роду і числа та категорія перехідності/неперехідності, які присутні в українській мові, не є характерними для корейської мови.

Виявлення типологічних особливостей граматичних категорій корейської та української мов дає можливість аналізувати поточні та відмінні риси граматичної системи двох мов, що допомагає досягти ефективних результатів у засвоєнні граматики та морфології вивченого мови.

Задля більш чіткого розуміння необхідним було розглянути деякі риси та ознаки, що є притаманні мові і які складають їх характеристику.

Завдяки повному та детальному дослідженню граматичних категорій в корейській та українській мовах з використанням методів порівняльної типології ми змогли виявити, що є спільним, а що відмінним для обох мов і як розуміння цих аспектів впливає на вивчення мови та краще розуміння її специфіки.

АНОТАЦІЯ

언어학습은 지속적인 개선이 필요한 평생의 과정이다. 어떤 언어를 배울 때, 우리는 그 언어의 특징과 독특함을 고려해야 하는데, 그 연구는 언어에 대한 더 명확한 아이디어를 준다. 외국어를 배우는 사람들에게 가장 어려운 점 중 하나는 외국어가 그들의 모국어와 어떻게 비슷할 수 있는지를 이해하는 것이다.

그리고 우리가 이 두 언어 사이의 존재의 유사성과 차이점을 이해할 수 있는 기회를 갖는 것은 비교와 병렬이다. 언어를 비교할 때, 우리는 그들의 모든 음성, 통사, 어휘, 문법적 특징 등을 고려해야 한다. 언어의 구조에 대한 유형학적 접근은 이것을 하는데 도움을 줄 것이다. 이 접근법 덕분에 우리는 두 언어의 구조에 있는 모든 유사점과 차이점을 보여줄 수 있다.

한국어와 우크라이나어를 비교할 때 이 두 언어의 구조에 큰 차이가 있어 연구자가 여러 가지 뉘앙스를 접하게 될 수도 있다.

결국 언어 구조의 한 측면에서의 차이는 언어의 올바른 이해와 연구에 중요한 역할을 할 수 있다.

각 측면을 포괄적으로 연구하여 국어의 모든 특징을 고려한 결과, 한국어 동사의 문법적 범주에 대한 연구에서 '비교적 활자학'의 중요성과 그 수용성을 보다 명확하게 알 수 있는 확실한 결론에 도달할 수 있었다.

비교유형학은 두 언어의 구조체계의 유사성과 차이를 정확하게 식별하는 데 중요한 역할을 한다. 언어이론 분야에서 지식을 일반화하고 체계화할 수 있는 기회를 갖게 된 것은 비교유형화 덕분이며, 연구된 한국어와 우크라이나어의 체계와의 관계에 대한 아이디어를 형성하게 된 것이다.
본 논문에서는 한국어와 우크라이나어 동사의 문법적 범주의 비교유형 문제를 충분히 고려하고자 하였다.

우리 스스로 과제를 정해 놓고, 우리는 가능한 한 문제를 이해하고 각 측면에서 어떤 결론을 도출해내려고 노력했다. 우리가 스스로 정한 첫 번째 과제는 형성의 패턴과 비교 연구 방법 채택의 중요성을 완전히 이해하는 것이었다. '비교적 유형학'이라는 개념의 원리와 규칙성을 이해한 후, 이 영역에 대한 연구가 어떻게 한국어와 우크라이나 문법의 특징을 더 잘 탐구할 수 있게 되었는지 알아낼 수 있었고, 그 결과 이 분야에 대한 이해에 더욱 박차를 가하게 되었다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адмони В. Г. Основы теории грамматики. Москва. 1964. – 105 с.
2. Алефиренко Н.Ф. Спорные проблемы семантики. Гнозис. Москва. 2005.– 326 с.
3. Аракин В.Д. Сравнительная типология. – Москва, 1975. – С. 432–433
4. Арутюнова Н.Д. О работе группы "Логический анализ языка" Института языкознания РАН // Логический анализ языка. Избранное. Москва, 2003 – 177–178 с.
5. Бондарко А. В. Инварианты и прототипы в системе функциональной грамматики // Проблемы функциональной грамматики: семантическая инвариантность/вариативность. – Москва, 2003. – 15 – 16 с.
6. Васильев А. А. Семантика корейского адмиратива // Вестник Центра корейского языка и культуры. Москва, 2003. – С. 47– 56.
7. Вежбицкая А. М Язык. Культура. Познание / Русские словари, – Москва,1996. – 339 с.
8. Вежбицкая А.М. Языки славянской культуры, Москва, 1999. – С. 134 –135
9. Городенська К.Г. Онтологічні параметри граматичних категорій способу та часу // Мовознавство. – Київ, 1997. – С. 40 – 41
10. Грищенко А.П. Довідник з української мови / — К.: Вища школа, Київ, 206. – 439 с.
11. Грищенко А.П. Сучасна українська літературна мова /— К.: Вища школа. – Київ, 2002. – С. 56–57
12. Гузев В.Г. К интерпретации категории числа имен существительных в тюркских языках . – Москва, 1998. – 145 с.
13. Гумбольдт В. Избранные труды по языкознанию. – Москва, 2000. – С. 167–168

14. Гусева Е. К. Заметки о способах выражения видовых значений в современном корейском языке // Корейский язык. – Москва, 1961. – С. 79 – 80.
15. Гухман М.М. Историческая типология и проблема диахронических констант: монография / М.М. Гухман. – М.: Просвещение, – Москва, 1981. – С. 222 – 223
16. Есперсен О. Философия грамматики. Москва, 2001 – 102 с.
17. Загнітко А.П. Теоретична граматика української мови. Морфологія. – Донецьк, 1996. – 435 с.
18. Звегинцев В.А. История языкознания 19-20 веков в очерках и извлечениях. "Просвещение". – Москва, 1965. – 493 с.
19. Кацнельсон С. Д. Издательство Наука, – Ленинград, 1972. – 213 с.
20. Кацнельсон, С. Д. Типология языка и речевое мышление. Ленинград, 1972. – 221 с.
21. Козинцева Н. А. Категория эвиденциальности (проблемы типологического анализа) // Вопросы языкознания. – Москва, 1994. – С. 92–93
22. Концевич Л.Р. Корейский язык // Лингвистический энциклопедический словарь. – Москва, 1990. С. 34-35
23. Костусяк Н.М. Категорія ступенів порівняння у граматичній системі української мови.— Київ, 1998. — 201 с.
24. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: 2-ге видання. "Академія", – Київ, 2006. – 368 с.
25. Кучеренко І.К. Теоретичні питання граматики української мови. — Вид. друге. — Вінниця: Поділля — 2000. — 2003. — 463 с. Ленинград : Наука, Ленинградское отделение, 1974. – С. 338–344
26. Ли Ик Соп. Грамматика корейского языка − Сеул, 2006 – 67 с.
27. Ли Иксоп, Ли Санок, Чхэ Ван. Корейский язык : история и современное состояние /; пер. с корейского В. Аткнина ;

Региональная общественная орг. "Корейский культурно-просветительский центр "Первое Марта". – Москва, 2005. – 483 с

28. Ломтев, Т. П. Типология языков как учение о классах и типах. – Моква, 2002. – 178 с.
29. Мазур Ю.Н. Краткий очерк грамматики современного корейского языка / / Русско-корейский словарь. – Москва, 1953. – 225 с.
30. Мечковская Н.Б. Общее языкознание: Структурная и социальная типология языков. – Минск, 2000. – 158 с.
31. Мурясов Р. З. Лексико-грамматические разряды в грамматике и словообразовании // Вопросы языкознания. 1999. – С. 56 – 70.
32. Мурясов Р. З. Неличные формы глагола в контрастивнотипологическом видении // Вопросы языкознания. Москва, 1979. – С. 277–292.
33. Норман, Б. Ю. Грамматика говорящего / Б. Ю. Норман. – СанктПетербург : Изд-во СПбГУ, 1994. – 228 с.
34. Пак Джэ-ён. Хангуго янгтхэ оми ёнгу , Сеульская Национальная библиотека. – Сеул, 2004. – С. 164 – 168.
35. Пак Яиггю. Изменения категории вежливости корейского языка .Жизнь нового корейского языка. Вып. 1, 3. Сеул, 1993. – 250 с.
36. Пан В.И. Лексикология корейского языка –Ташкентский государственный институт востоковедения, Ташкент, 2012. – 123 с.
37. Плющ М.Я. Сучасна українська літературна мова – Вища школа., Київ, 2001. – С. 56 – 57
38. Пономарів О.Д. Посібник з української мови- 4-те вид. Либідь, – Київ, 2008. – 488 с.
39. Рамстедш Г.Й. Грамматика корейского языка / Под ред. и с предисл. Б.К. Пашкова; Пер. с англ. и прим. А.А.Холодович. Москва, 1951. – С. 231–232.
40. Русанівський В.М. Граматична категорія // Українська мова. Енциклопедія. – Київ, 1991. – С. 104 – 105

41. Русанівський В.М. Порівняльно-типологічна характеристика дієслівного стану в сучасних слов'янських літературних мовах // Доповіді рад. делегації на VI Міжнар.з'їзді славістів (Прага). — Київ, 1968. — 37 с.
42. Русанівський В.М. Порівняльно-типологічна характеристика дієслівного стану в сучасних слов'янських літературних мовах // – Київ, 1968 – 37 с.
43. Русанівський В.М. Структура українського дієслова. Наук. думка, Київ, 1971. – С. 315 – 316
44. *Кубрякова Е.С.* Краткий словарь когнитивных терминов ; – Москва : МГУ, 1997. – 245 с.
45. Серебренников Б. А. // Вопросы языкознания. – Большой энциклопедический словарь. Языкознание. / Москва, 1972. 112 с.
46. *Серебренников, Б. А.* О лингвистических универсалиях. Москва, 1991. – С. 55 – 56
47. Скаличка В. О современном состоянии типологии / / Новое в лингвистике. Вып. 3.Москва, 1963. – С. 39 – 40
48. Скаличка, В. К вопросу о типологии – Москва, 1990. – 120 с.
49. Успенский Б.А. Структурная типология языков. Москва, 1965. – С. 131 – 132.
50. Фортунатов, Ф. Ф. Сравнительное языковедение. – Москва, 1900. – 260 с.
51. Холодович В. В. // Проблемы грамматической теории. – Ленинград, 1880. – 100 с.
52. Холодович, В. В. Залог. Определение. Исчисление – Москва, 1991. – 106 с.
53. Холодович А.А. Материалы по грамматике корейского языка 15 века : Морфология. Москва, 1986. – 98 с.
54. Хромов, С. С. Общее языкознание : учебное пособие / Хромов С. – Москва, 1988. – 401 с.

55. Чейф, У. Значение и структура языка / У. Чейф ; пер. с англ. – Москва, 1990. – С.104 – 105

56. *Щерба Л. В.* // Языковая система и речевая деятельность. – Москва, 1998. – 202 с.

57. Щерба, Л. В. О взаимоотношениях родного и иностранного – Москва, 1990. – 123 с.

58. Щура Г. С. послесл. С. Д. Кацнельсона. – Москва : Прогресс, языки. – Москва, 1965. – С. 39–47.

59. Ярцева В.Н. Лінгвістичний енциклопедичний словник − К.: Освіта, Київ, 1990. – 134 с.

60. Ярцева В.Н. – 2-ое изд. Большая Российская энциклопедия, – Москва, 2000. – 688 с.

61. Ahn Jean-myung, Lee Kyung-ah, Han Hoo-young. (2010) Korean Grammar in Use: Intermediate, 2010. – 230 p.

62. Bybee J. L. Morphology: a Study of the relation between meaning and form. John Benjamins Publishing Company, 1985. – 66 p.

63. Bybee J. L. The Evolution of Grammar: tense, aspect and modality in the languages of the world. The University Chicago Press, 1994. – 96 p.

64. Академічний тлумачний словник української мови. – [електронний ресурс]: – URL: http://sum.in.ua/

65. 국어사전 (тлумачний словник корейської мови). – [Електронний ресурс]: – URL: https://ko.dict.naver.com/#/main

66. Korean grammar online dictionary. [Електронний ресурс]: URL: http://koreangrammaticalforms.com/

67. 이천우.건국대학교 언어교육원 한국어 5, 2009 − 34-56 쪽.

68. 박이성. 고려대학교한국어문화육센터. 재미있는 한국어 5, 2009 − 67-68 쪽.

69. *신찬욱*.국립국어원– 외국인 위한 한국어 문법용법 편 – 서울, 2005, 419-422 쪽.

70. 김민수. 전문대/ 문법서울 – 1984 – 203 쪽.

71. 김종현. 문법 교과서 이야기 단원에 대하여한국화법학회– 2012–

72. 김학수. 한 – 루 사전. – 서울: 주류, 1987. – 1748 쪽.

73. 임호빈.홍경표.장숙인– 외국인 위한 한국어 문법– 서울특별–2009 – 130-131 쪽.

74. 막민성. 서대문구 신촌동 , – 1997. – 220-223 쪽.

75. 박영목.기존 천재교육 독서와 문법– 201 쪽.

76. 이익섭. 국어문법 론강의– 서울: 채완, 2012 – 85 쪽.